

Қазақ ТІЛІНІҢ

ЛЕКСИКА-
ГРАММАТИКАЛЫҚ
МИНИМУМЫ

A2

БАЗАЛЫҚ ДЕҢГЕЙ

Астана, 2024

Қазақ ТІЛІНІҢ

ЛЕКСИКА-
ГРАММАТИКАЛЫҚ
МИНИМУМЫ

A2

БАЗАЛЫҚ ДЕҢГЕЙ

Астана, 2024

ӘОЖ 811.512.122 (075.8)

КБЖ 81.2Қаз-923

Қ17

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Тіл саясаты комитеті
«Ш.Шаяхметов атындағы «Тіл-Қазына» ҰҒПО» КеАҚ әзірледі
Қазақ тілінің лексика-грамматикалық минимумы
А2 базалық деңгей

Авторлар:

А.Қ. Балабеков, Назарбаев университетінің оқытушысы, докторант

Н.Ж. Дәулеткереева, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ филиалы «Білім беру бағдарламалары» орталығы, «Лингвистикалық бағыттағы пәндер» бөлімінің басшысы, ф.ғ.к.

Л.М. Демесінова, «Ш.Шаяхметов атындағы «Тіл-Қазына» ҰҒПО» КеАҚ, Әдістеме LAB бөлімінің аға ғылыми қызметкері, PhD

Ж.М. Искакова, «Ш.Шаяхметов атындағы «Тіл-Қазына» ҰҒПО» КеАҚ Әдістеме LAB бөлімінің жетекшісі, ф.ғ.к.

А.М. Қалиева, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ филиалы «Білім беру бағдарламалары» орталығының аға менеджері, педагог-сарапшы

Г.А. Мұсаева, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің доценті, ф.ғ.к.

Ж.К. Сүйінжанова, Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің доценті, ф.ғ.к.

Сарапшылар:

Н.Ж. Бекеева, КИМЭП Университеті, Білім беру және гуманитарлық білімдер колледжінің ассистент-профессоры, ф.ғ.к., PhD

Ғ.Қ. Резуанова, Астана халықаралық университеті Педагогикалық институтының доценті, ф.ғ.к.

Қазақ тілінің лексика-грамматикалық минимумы. А2 базалық деңгей. – Астана, 2024. – 64 бет.

ISBN 978-601-7504-84-7

Қазақ тілінің ортақ әдістемесін бір жүйеге келтіру мақсатында әзірленген лексика-грамматикалық минимум қазақ тілін оқытатын барлық білім беру мекемелері мен оқу орындарына бағыт-бағдар беретін оқу-әдістемелік нұсқаулық ретінде қолданылады. Тілші мамандар, авторлар, зерттеушілер мен жалпы тіл үйренушілер еңбекті басшылыққа ала отырып, тіл үйрену үдерісінде әр деңгей бойынша тақырыптық лексика мен грамматикалық материалдарды, басқа тілден енген резерв сөздерді, күнделікті ауызекі тілде жиі кездесетін клишелер мен фразеологизмдерді қолдана алады.

© Қазақстан Республикасы Ғылым
және жоғары білім министрлігі
Тіл саясаты комитеті, 2024

© «Ш. Шаяхметов атындағы
«Тіл-Қазына» ҰҒПО» КеАҚ, 2024

МАЗМҰНЫ

НҰСҚАУЛЫҚ	4
ЛЕКСИКАЛЫҚ МИНИМУМ	6
Әліпбилік тізбе	6
Тақырыптық тізбе	25
Клише сөздер	44
Фразалық тіркестер	47
Резерв сөздер	48
ГРАММАТИКАЛЫҚ МИНИМУМ	53

НҮСҚАУЛЫҚ

Мемлекеттік тілді халықаралық және ұлттық стандартқа сай жетілдіру мақсатында қазақ тілі деңгейлері бойынша белсенді лексикалық және грамматикалық минимум әзірлеу, осы бағытта ғылыми-әдістемелік зерттеулер жүргізу бүгінгі күні өзекті болып отыр. Қазақстан Республикасы тіл саясатын дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында қазақ тілін үйрету әдістемесіне байланысты ғылыми және оқу-әдістемелік еңбектерді жүйелеу, A1, A2, B1, B2, C1 деңгейлері бойынша лексикалық және грамматикалық минимумдар әзірлеу мен минимум негізінде әр деңгейге оқулықтар мен оқу-әдістемелік құралдарын дайындау жұмыстары жоспарланған. Осыған орай қазақ тілінің A1, A2, B1, B2, C1 деңгейлері бойынша белсенді лексика-грамматикалық минимумын құрастыру қолға алынды.

Жалпы әлемдік тілдерді оқыту тәжірибесінде қарапайымнан жоғары деңгейге дейін арнайы сөздікқор мен грамматиканы қолдану стандарттары қалыптасқан. Қазақ тілін деңгей бойынша оқытуда қолданылатын коммуникативтік жағдаяттарға сай лексикалық, грамматикалық тақырыптар, сөздікқор сараланып, лексика-грамматикалық минимум құрастырылды.

Отандық тәжірибеде бұған дейін Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің *«Қазақ тілін меңгерудің коммуникативтік тілдік құзыреттіліктеріне қойылатын талаптарды айқындайтын ұлттық стандарттары»*, А. Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институты құрастырған *Жиілік сөздігі*, Ұлттық тестілеу орталығының *«Қазақ тілін меңгерудің тақырыптық лексикалық минимумы (A1, A2, B1, B2, C1)»*, Ұлттық тілдік корпус жанында дайындалған деңгейлік *лексика-грамматикалық минимумдар*, Назарбаев Зияткерлік мектептерінің лексика-грамматикалық минимумы қолданылып келді. Жоғарыда көрсетілген еңбектер лексика-грамматикалық минимум құрастырылу барысында ескерілді.

Аталмыш нұсқаулықта Жалпыеуропалық құзыреттіліктер жүйесінде (CEFR) көрсетілген A1, A2, B1, B2, C1 деңгейлеріне сай сөздер тізбесі ұсынылады.

Әр деңгей бойынша лексика-грамматикалық минимум құрылымы төмендегідей ретте ұсынылады:

- нұсқаулық;
- лексикалық минимумның әліпбилік тізбесі;
- лексикалық минимумның тақырыптық тізбесі;
- кірме, халықаралық қолданыстағы резерв сөздер тізбесі;
- дайын сөйлесім құрылымдары (клише сөздер);
- фразалық тіркестер тізбесі;
- грамматикалық минимум;
- лексика-грамматикалық минимумның теориялық негіздемесі;
- әдебиеттер тізімі.

Нұсқаулық – қазақ тілі оқытылатын барлық мекемелер (мектепке дейінгі, орта және жоғары білім беру мекемелері, мемлекеттік мекемелер, жекелеген тіл оқыту орталықтары, тіл білу деңгейін анықтайтын құзырлы мекемелер, оқулық орталығы мен баспалар, зерттеу институттары) мен өз бетімен тіл үйренушілерге бағыт-бағдар беретін әдістемелік құрал. Тіл үйретуші ұсынылған лексика-грамматикалық минимумды басшылыққа ала отырып, тіл үйренушілердің білім деңгейін, дағдысын, мамандығын, жас ерекшелігін ескеріп, оларға қажет минимум тізбесін жасай алады.

Қазақ тіліне деген сұраныстың артуы тіл оқыту әдістемесінің жетілуіне ықпал етеді, яғни қолданысқа ұсынылып отырған лексика-грамматикалық минимум жан-жақты жүргізілетін сынама жұмыстарынан кейін қайта өңделіп, толығып отырады.

Лексикалық минимум

Әр тіл деңгейі бойынша жаңадан қосылған лексикалық бірліктер **қою шрифтпен** белгіленеді. Мысалы, A1 деңгейінде 690 сөз, ал A2 деңгейінде 1270 сөз қамтылған. Бұл дегеніміз A2 деңгейіндегі 1270 лексикалық бірліктің ішінде A1 деңгейіндегі 690 сөз бен 580 жаңа сөз

бар дегенді білдіреді. Осылайша, әр деңгей алдыңғы деңгейдің сөздерін қамти отырып, жаңа сөздермен толықтырылады. Әр деңгейге жаңадан қосылған сөздер мен тіркестерде де осы қағида сақталады.

Әр деңгей бойынша:

A1 – 690 сөз;

A2 – 1270 сөз;

B1 – 2040 сөз;

B2 – 2730 сөз;

C1 – 3650 сөз қамтылды.

Жинақта басқа тілдерден енген және халықаралық қолданыстағы сөздер «резерв» сөздер ретінде көрсетілген.

Сонымен қатар A1, A2 деңгейлерінде ортақ сөздер (үстеу, сан есім, есімдік, модаль сөздер т.б.) лексикалық минимумның жалпы тізбесіне енсе, B1 деңгейінен бастап ортақ лексикалық бірліктер жалпы тақырыптық лексикадан кейін бөлек беріледі. Клишелер мен фразалық тіркестер де деңгейлер бойынша іріктеліп ұсынылады.

Лексикалық минимум тізбесінде кейбір омоним сөздер тақырыптарға байланысты қайталанып келеді. Мысалы, *ара – жәндік, ара – құрылыс құралы*. Бұндай жағдайда жақшаға түсініктемесі беріледі. Ал қолданысына байланысты сөз табы өзгертін сөздер, мысалы, *алтын – зат есім/сын есім* сияқты лексикалық бірліктердің сөз таптары таяқшамен көрсетіледі.

Лексикалық тақырыптарды тіл үйретуші іштей тақырыпшаларға бөлу, тақырып ішіндегі сөздерді топтастырып үйрету, грамматиканы бірге меңгерту жұмыстарын қалауынша қолдана алады.

Грамматикалық минимум

Грамматикалық минимум қарапайымнан күрделіге ұстанымы бойынша әр деңгейге сай топтастырылды. Бастапқы деңгейлерде грамматикалық минимум қазақ тілінің жиі қолданылатын морфологиялық формаларын, синтаксистік құрылымдарын қамтиды. Ал жоғары деңгейлерде күрделірек құрылымдар берілді. Мысалы, A1 қарапайым деңгейінде зат есімнің септік жалғаулары үйретілсе, A2 деңгейінде осы жалғаулардың күрделенген түрі ұсынылады:

A1. Б.с. Мектеп**ке** бардым.

A2. Б.с. Күз**ге дейін** күтемін.

B1. Б.с. Концерт тындау**ға** келдім.

B2. Б.с. Ол еліміздің ауылдары**на**, аудандары**на** көмектесті.

Тіл үйретуші грамматикалық минимумды қолдануда сабақ мақсатына, тіл үйренушінің тілдік деңгейіне байланысты өз қалауынша қолдана алады. Яғни грамматикалық минимумдағы реттілікті сақтау міндетті емес.

Әр деңгейге сай жаңа коммуникативтік міндеттерді шешуге арналған грамматикалық материалдар толықтырылып, бастапқы деңгейде дайын күйінде берілген сөзжасамдық құрылымдар жоғары деңгейлерде екшеліп, олардың жасалу жолдары нақты көрсетілді. Атап айтқанда, сөзжасам бойынша (жұмысшы, дәрігер, ақылды, ақылсыз, балалық т.б.), кейбір синонимдік құрылымдар (иелік -ікі/-дікі/-тікі, үлкенірек, қып-қызыл, т.б.). Септік жалғаулары жаңа мағыналармен, сөз таптарының жаңа лексикалық мағына жасайтын тұлғаларымен (бір, екеу, төрт-төрттен, ондаған т.б.), жаңа сөз таптарымен (есімдік, сан есім, шылау, одағай, үстеу, модаль), жаңа грамматикалық формалармен (етіс, шак, рай формалары т.б.), күрделі синтаксистік құрылымдармен (жай сөйлемнен бастап, салалас, сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлері) толықтырылды.

Тіл меңгерудің C1 жоғары деңгейінде тіл үйренуші мәтіндермен жұмыс істеуді үйренеді. Мұнда мәтін түрлері, стилі, логикалық құрылымы, ойды дәлелдеу, сыни ойлау, салыстыру, бағалау, түрлендіруге т.б. дағдыланады.

Грамматикалық минимумда әр деңгей бойынша қосылған жаңа тақырып қою шрифтпен көрсетілген.

ЛЕКСИКАЛЫҚ МИНИМУМ

ӘЛПБИЛІК ТІЗБЕ

Лексикалық минимум	Сөз табы		
	А		
Аға	зат есім	ақылы	сын есім
ағаш	зат есім	ақымақ	сын есім
ағылшын тілі	зат есім	ақын	зат есім
адам	зат есім	алақай	одағай
адасу	етістік	алақан	зат есім
аз	үстеу	аландау	етістік
азаю/азайту	етістік	аласа	сын есім
азамат	зат есім	алға	үстеу
азық-түлік	зат есім	алғаш/алғашқы	сын есім/үстеу
ай (аспан денесі/30 күн)	зат есім	алды	көмекші сөз
айна	зат есім	алдын ала	үстеу
айналысу	етістік	алдыңгүні	үстеу
айран	зат есім	алқа	зат есім
айту	етістік	алқызыл	сын есім
айыппұл	зат есім	алма	зат есім
айырбастау	етістік	алмұрт	зат есім
айырмашылық	зат есім	алпыс	сан есім
ақ	сын есім	алпысыншы	сан есім
ақ шашты	сын есім	алтау	сан есім
ақкөңіл	сын есім	алты	сан есім
аққу	зат есім	алты-жеті	сан есім
ақпан	зат есім	алтын	зат есім/сын есім
ақпарат	зат есім	алтыншы	сан есім
ақша	зат есім	алу	етістік
ақшыл	сын есім	алыс	сын есім
ақыл	зат есім	амандасу	етістік
ақылды	сын есім	ана	зат есім
		ана/анау	есімдік
		анықтама	зат есім
		анықтау	етістік
		аң	зат есім

апару	етістік	ауа райы болжамы	зат есім
апта	зат есім	ауабаптағыш	зат есім
ара	зат есім	аудан	зат есім
арал	зат есім	аудармашы	зат есім
араласу	етістік	аудару	етістік
аралау	етістік	аула	зат есім
арасы	көмекші сөз	аулау	етістік
арзан	сын есім	аурухана	зат есім
арқа	зат есім	ауыз	зат есім
арқылы	шылау	ауызша	үстеу
арман	зат есім	ауыл	зат есім
армандау	етістік	ауыр	сын есім
арнайы	үстеу	ауыру	етістік
артқа	үстеу	ауысу/ауыстыру	етістік
арты	көмекші сөз	ашу	етістік/зат есім
артық	үстеу	ашулану	етістік
арық	сын есім	ашық	сын есім
арыстан	зат есім	ашықхат	зат есім
ас мәзірі	зат есім	ащы	сын есім
аскөк	зат есім	аю	зат есім
асқазан	зат есім	аяз	зат есім
асқыну	етістік	аяқ	зат есім
аспаз	зат есім	аяқкиім	зат есім
аспан	зат есім	аяқтау	етістік
астана	зат есім	аялдама	зат есім
асты	көмекші сөз		
асүй	зат есім		
асхана	зат есім	Әбден	үстеу
ат/есім	зат есім	әдебиет	зат есім
ата	зат есім	әдемі	сын есім
ата-ана	зат есім	әдепті	сын есім
атақты	сын есім	әдет	зат есім
аты-жөні	зат есім	әдетте	үстеу
ауа	зат есім	әже	зат есім
ауа райы	зат есім	әзер	үстеу

Ә

әзіл	зат есім
әйел	зат есім
әке	зат есім
әкелу	етістік
әке-шеше	зат есім
әлдебіреу	есімдік
әлдекім	есімдік
әлем	зат есім
әлемдік	сын есім
әлеуметтік	сын есім
әлеуметтік желі	зат есім
әлсіз	сын есім
әліппе	зат есім
әмиян	зат есім
ән	зат есім
ән айту	етістік
әне	есімдік
әнұран	зат есім
әнші	зат есім
әңгіме	зат есім
әпке	зат есім
әрең	үстеу
әрине	модаль сөз
әрқашан	есімдік
әртiс	зат есім
әрі	үстеу
әріп	зат есім
әріптес	зат есім
әтеш	зат есім
әтір	зат есім
әуежай	зат есім

Б

Баға	зат есім
бағдаршам	зат есім

бағыт	зат есім
базар	зат есім
бай	сын есім/зат есім
байқау	етістік/зат есім
байланыс	зат есім
бак/бақша	зат есім
бақа	зат есім
бақай	зат есім
бақыт	зат есім
бақытты	сын есім
бал	зат есім
бала	зат есім
балабақша	зат есім
балалық шақ	зат есім
балапан	зат есім
балмұздақ	зат есім
балық	зат есім
бар	модаль сөз
барлық	есімдік
бармақ	зат есім
бару	етістік
барыс	зат есім
бас	зат есім
баскиім	зат есім
басқа	сын есім
басқаша	үстеу
баспалдақ	зат есім
бастау	етістік
басшы	зат есім
басы	көмекші сөз
батыр	сын есім/зат есім
батыс	зат есім
бау	зат есім
бауыр	зат есім
бауырсақ	зат есім

бәйшешек	зат есім
бәрі	есімдік
бәтеңке	зат есім
бейнекамера	зат есім
бейсенбі	зат есім
бекет	зат есім
бел	зат есім
белгілеу	етістік
белгілі	сын есім
белдемше	зат есім
белдік/белбеу	зат есім
беру	етістік
бері	үстеу
бес	сан есім
бес-алты	сан есім
бесеу	сан есім
бесінші	сан есім
бет (парак/адамның беті)	зат есім
бетперде	зат есім
беті-қолын жуу	
би	зат есім
билеу	етістік
биші	зат есім
биыл	үстеу
биік	сын есім
блог жүргізу	етістік
бой	зат есім
болашақ	зат есім
болу	етістік
бор	зат есім
боран	зат есім
бос	сын есім
бос уақыт	зат есім
босқа	үстеу

бота	зат есім
ботқа	зат есім
бояу	зат есім/етістік
бөлме	зат есім
бөлшек	зат есім
бөлік	зат есім
бөтелке	зат есім
буын	зат есім
бұзу	етістік
бұзық	сын есім
бұйра	сын есім
бұл	есімдік
бұлақ	зат есім
бұлт	зат есім
бұру/бұрылу	етістік
бұршақ	зат есім
бұрын	үстеу
бұрыш (дәмдеуіш/заттың бұрышы)	зат есім
бұтақ	зат есім
бүгін	үстеу
бүйрек	зат есім
бүрсігүні	үстеу
былғары	зат есім
былтыр	үстеу
біз	есімдік
білу	етістік
білім	зат есім
білімді	сын есім
бір	сан есім/есімдік
біраз	үстеу
бірақ	шылау
бірге	үстеу
бірдей	сын есім
бірдеңе	есімдік

бір-екі	сан есім
біреу	сан есім/есімдік
бірнеше	есімдік
бірінші	сан есім
біту	етістік

Г

Гөрі	шылау
гүл	зат есім
гүлшоғы	зат есім

Ғ

Ғаламтор	зат есім
ғалым	зат есім
ғасыр	зат есім
ғимарат	зат есім
ғылым	зат есім

Д

Дайындау	етістік
дала	зат есім
даму	етістік
дана	зат есім
даңғыл	зат есім
дарын	зат есім
дарынды	сын есім
дастарқан	зат есім
дауыл	зат есім
дауыс	зат есім
даяшы	зат есім
дәл/тура	үстеу
дәліз	зат есім
дәмдеуіш	зат есім
дәмді	сын есім
дәмхана	зат есім
дәптер	зат есім

дәретхана	зат есім
дәрумен	зат есім
дәрі	зат есім
дәрігер	зат есім
дәрісхана	зат есім
дәріхана	зат есім
дәстүр	зат есім
дәуір	зат есім
дейін	шылау
демалу	етістік
демалыс	зат есім
дене мүшесі	зат есім
дене шынықтыру	зат есім
денелі	сын есім
денсаулық	зат есім
деңгей	зат есім
деу	етістік
доп	зат есім
дос	зат есім
достық	зат есім
дөңгелек	зат есім
дөрекі	сын есім
душқа түсу	
дұрыс тамақтану	
дұрыс/дұрыс емес	модаль сөз
дүйсенбі	зат есім
дүкен	зат есім
дүниежүзі	зат есім
дүниетану	зат есім
дыбыс	зат есім
дымқыл	сын есім

Е

Егу	етістік
едәуір	үстеу

еден	зат есім
екеу	сан есім
екпе	зат есім
екі	сан есім
екінші	сан есім
екі-үш	сан есім
ел	зат есім
елтаңба	зат есім
елу	сан есім
елуінші	сан есім
емдеу	етістік
емтихан	зат есім
емхана	зат есім
ең	үстеу
еңбек	зат есім
ер адам	зат есім
ереже	зат есім
ерке	сын есім/зат есім
ерте	үстеу
ертегі	зат есім
ертең	үстеу
еру/еріту	етістік
ерін	зат есім
ес (жады)	зат есім
есек	зат есім
есеп	зат есім
есептеу	етістік
есепші	зат есім
еске түсіру	етістік
ескерткіш	зат есім
ескі	сын есім
есте сақтау	етістік
есту	етістік
есік	зат есім
ет	зат есім

етік	зат есім
ешкі	зат есім
ешкім	есімдік
ешқашан	есімдік
ештеңе	есімдік
Ж	
Жабу	етістік
жаға	зат есім
жағажай	зат есім
жағалау	зат есім
жаз	зат есім
жазбаша	үстеу
жазғы	сын есім
жазу	етістік
жазылу (дәрігерге/ аурудан жазылу)	етістік
жайлы	сын есім
жақсы	сын есім
жақсы көру	етістік
жақын	сын есім
жалға алу	етістік
жалғау/жалғастыру	етістік
жалғыз	сын есім/үстеу
жалқау	сын есім
жаман	сын есім
жануар	зат есім
жаны	көмекші сөз
жаңа	сын есім
жаңа жыл	зат есім
жаңалық	зат есім
жаңбыр	зат есім
жапсыру	етістік
жапырақ	зат есім
жара	зат есім
жарасу	етістік

жаратылыстану	зат есім
жарқылдау	етістік
жарнама	зат есім
жарты (сағат/нан)	сын есім
жарық	сын есім/зат есім
жарым (бір жарым)	сын есім
жас	сын есім/зат есім
жасанды	сын есім
жасау/істеу	етістік
жастық	зат есім
жасыл	сын есім
жаттау	етістік
жаттығу жасау	етістік
жаттықтырушы	зат есім
жату	етістік
жатын бөлме	зат есім
жауап	зат есім
жауапты	сын есім
жауу	етістік
жауын	зат есім
жаяу	үстеу
және	шылау
жәшік	зат есім
жедел жәрдем	зат есім
жейде	зат есім
жеке кәсіпкер	зат есім
жеке куәлік	зат есім
жекеменшік	зат есім
жексенбі	зат есім
жел	зат есім
желтоқсан	зат есім
желім	зат есім
жеміс-жидек	зат есім
жең	зат есім
жеңіл	сын есім

жеңілдік	зат есім
жер	зат есім
жер үй	зат есім
жергілікті	сын есім
жетекші	зат есім/сын есім
жетеу	сан есім
жеткізу	етістік
жетпіс	сан есім
жетпісінші	сан есім
жету	етістік
жеті	сан есім
жетінші	сан есім
жеті-сегіз	сан есім
жеу	етістік
жинау	етістік
жиһаз	зат есім
жиырма	сан есім
жиыrmасыншы	сан есім
жоғары	үстеу
жоқ	модаль сөз
жол	зат есім
жол белгісі	зат есім
жолақы	зат есім
жолаушы	зат есім
жолбарыс	зат есім
жолдама	зат есім
жоспар	зат есім
жөндеу	етістік
жөтелу	етістік
жуан	сын есім
жуу	етістік
жуынатын бөлме	зат есім
жұқа	сын есім
жұлдыз	зат есім
жұлу	етістік

жұма	зат есім
жұмсақ	сын есім
жұмыртқа	зат есім
жұмыс	зат есім
жұмыс істеу	етістік
жұмысшы	зат есім
жұп	зат есім
жүгіру	етістік
жүз	сан есім
жүзу	етістік
жүзім	зат есім
жүзінші	сан есім
жүк	зат есім
жүлде	зат есім
жүргізуші	зат есім
жүрек	зат есім
жүру	етістік
жыл	зат есім
жылан	зат есім
жылау	етістік
жылдам	үстеу
жылқы/ат	зат есім
жылу/жылыту	зат есім/етістік
жылы	сын есім
жібек	зат есім
жіңішке	сын есім
жіп	зат есім

З

Заңгер	зат есім
зат	зат есім
зейнеткер	зат есім
зертхана	зат есім

И

Ине	зат есім
-----	----------

ит	зат есім
иіс	зат есім
иіскеу	етістік
К	
Картоп	зат есім
кәдесый	зат есім
кәмпит	зат есім
кәрі	сын есім
кәстөм	зат есім
кәсіби	сын есім
кебу/кептіру	етістік
кедей	сын есім/зат есім
кездесу	етістік
кезек	зат есім
кезең	зат есім
кейбір	есімдік
кейде	шылау/үстеу
кейін	шылау/үстеу
кейіпкер	зат есім
келесі	сын есім
келу	етістік
келі	зат есім
келісу	етістік
кем	үстеу
кеме	зат есім
кемпірқосақ	зат есім
кең	сын есім
кеңес	зат есім
кеңесші	зат есім
кептеліс	зат есім
керек	модаль сөз
керік	зат есім
кесе	зат есім
кесте	зат есім

кесу	етістік
кету	етістік
кеш	зат есім/үстеу
кеш/кешке	зат есім
кеше	үстеу
кешкі ас	зат есім
кешігу	етістік
киім	зат есім
киім ілгіш	зат есім
кию	етістік
көбелек	зат есім
көбею	етістік
көгершін/кептер	зат есім
көже	зат есім
көз	зат есім
көзілдірік	зат есім
көйлек	зат есім
көк	сын есім
көк көз	сын есім
көкөніс	зат есім
көктайғақ	сын есім
көктем	зат есім
көктемгі	сын есім
көл	зат есім
көлік	зат есім
көмек сұрау	етістік
көмектесу	етістік
көмекші	зат есім
көңілді	сын есім
көңіл-күй	зат есім
көп	үстеу
көпқабатты	сын есім
көпір	зат есім
көрермен	зат есім
көркем	сын есім

көркем еңбек	зат есім
көрпе	зат есім
көру/көрсету	етістік
көрші	зат есім
көше	зат есім
көшу	етістік
куәлік	зат есім
күз	зат есім
күзгі	сын есім
күй	зат есім
күйеу	зат есім
күлгін	сын есім
күлкілі	сын есім
күлу	етістік
күміс	зат есім
күн (аспан денесі/ уақыт өлшемі)	зат есім
күн тәртібі	зат есім
күнбағыс	зат есім
күнде	үстеу
күнделік	зат есім
күндіз	үстеу
күнтізбе	зат есім
күні бойы	үстеу
күркіреу	етістік
күрте	зат есім
күріш	зат есім
күту	етістік
күш	зат есім
күшті	сын есім
күшік	зат есім
күю	етістік
кілем	зат есім
кілт	зат есім
кім?	есімдік

кір жуғыш мәшине	зат есім
кір/лас	сын есім
кіреберіс	зат есім
кірпі	зат есім
кірпік	зат есім
кіру	етістік
кісі	зат есім
кітап	зат есім
кітапхана	зат есім
кішкентай	сын есім
кіші	сын есім

Қ

Қабат	зат есім
қабырға	зат есім
қағаз	зат есім
қажет	модаль сөз
қаз	зат есім
қазақ	зат есім
қазақ тілі	зат есім
Қазақстан	зат есім
қазан (ай атауы / ыдыс)	зат есім
қазылар алқасы	зат есім
қазір	үстеу
қайда?/қайдан?	есімдік
қаймақ	зат есім
қайнау/қайнату	етістік
қайта	үстеу
қайталау	етістік
қайту	етістік
қайшы	зат есім
қайырымды	сын есім
қала	зат есім
қалай?	есімдік
қалам	зат есім

қалжыңдау	етістік
қалпақ	зат есім
қалта	зат есім
қалу	етістік
қалың	сын есім
қан	зат есім
қана/ғана	шылау
қандай?/қай?	есімдік
қант	зат есім
қанша?/неше?	есімдік
қаңтар	зат есім
қар	зат есім
қара	сын есім
қарай	шылау
қарақат	зат есім
қараңғы	сын есім
қарапайым	сын есім
қарау	етістік
қараша	зат есім
қарбыз	зат есім
қарға	зат есім
қарлығаш	зат есім
қарны ашу	етістік
қарны тою	етістік
қарсы	үстеу
қарсы алу	етістік
қарт	сын есім/зат есім
қарындас	зат есім
қарындаш	зат есім
қас	зат есім
қасқыр	зат есім
қасы	көмекші сөз
қасық	зат есім
қатал	сын есім
қате	сын есім

қатты	сын есім	қорғау	етістік
қату/қатыру	етістік	қорқақ	сын есім
қатысу	етістік	қорқу	етістік
қауын	зат есім	қорқынышты	сын есім
қауіпті	сын есім	қосу	етістік
қашан?	есімдік	қосымша	зат есім/сын есім
қиын	үстеу/сын есім	қою	сын есім/етістік
қию	етістік	қоян	зат есім
қиял	зат есім	қуану	етістік
қияр	зат есім	қуаттау	етістік
қоғам	зат есім	қуырдақ	зат есім
қоғамдық	сын есім	қуыру	етістік
қозы	зат есім	қуыршақ	зат есім
қой	зат есім	құжат	зат есім
қойылым	зат есім	құлақ	зат есім
қоқыс	зат есім	құлпынай	зат есім
қол	зат есім	құлып	зат есім
қолғап	зат есім	құм	зат есім
қолдану	етістік	құмыра	зат есім
қолжүгі	зат есім	құмырсқа	зат есім
қолма-қол	сын есім/үстеу	құпия сөз	зат есім
қолтырауын	зат есім	құрбы	зат есім
қолшатыр	зат есім	құрғақ	сын есім
қонақ	зат есім	құрметті	сын есім
қонақ бөлме	зат есім	құрт	зат есім
қонақжай	сын есім	құрылыс	зат есім
қонақүй	зат есім	құс	зат есім
қонжық	зат есім	құттықтау	етістік
қону	етістік	құю	етістік
қоныс той	зат есім	қыдыру	етістік
қоңыз	зат есім	қыз	зат есім
қоңыр	сын есім	қыз ұзату	зат есім
қоңырау	зат есім	қызанақ	зат есім
қоңырау шалу	етістік	қызғалдақ	зат есім
қорап	зат есім	қызмет	зат есім

қызық	сын есім
қызыл	сын есім
қымбат	сын есім
қымыз	зат есім
қыркүйек	зат есім
қырқыншы	сан есім
қырық	сан есім
қыс	зат есім
қысқа	сын есім
қысқа толқынды	зат есім
пеш	зат есім
қысқы	сын есім
қышқыл	сын есім

Л

Лақ	зат есім
-----	----------

М

Май	зат есім
маймыл	зат есім
мақсат	зат есім
мақта	зат есім
мақтау/мақтану	етістік
маман	зат есім
мамыр	зат есім
марапаттау	етістік
маржан	зат есім
маса	зат есім
мата	зат есім
маусым	зат есім
махаббат	зат есім
ма/ме/ба/бе/па/пе	шылау
мәдени	сын есім
мәдениет	зат есім
мәдениетті	сын есім
мәтін	зат есім

мезгіл	зат есім
мейрам	зат есім
мейрамхана	зат есім
мейіз	зат есім
мейірімді	сын есім
мекеме	зат есім
мекендеу	етістік
мекенжай	зат есім
мектеп	зат есім
мемлекет	зат есім
мемлекеттік	зат есім
қызметші	зат есім
мен	есімдік
мен/бен/пен	шылау
мерейтой	зат есім
мереке	зат есім
мерзім	зат есім
мешіт	зат есім
мойын	зат есім
монша	зат есім
моншақ	зат есім
мұғалім	зат есім
мұз	зат есім
мұнда	үстеу
мұңаю	етістік
мұражай	зат есім
мұрт	зат есім
мұрын	зат есім
мұхит	зат есім
мүлде	үстеу
мүмкін	модаль сөз
мықты	сын есім
мына/мынау	есімдік
мың	сан есім
мыңыншы	сан есім

мысық	зат есім
міне	есімдік
міну	етістік

Н

Назар аудару	етістік
найзағай	зат есім
нан	зат есім
науқан	зат есім
науқас	зат есім
наурыз	зат есім
не?	есімдік
немере	зат есім
немесе	шылау
несие	зат есім
нешеу?	есімдік
нешінші?	есімдік
нөмір	зат есім
нөсер	зат есім

О

Ожау	зат есім
ой	зат есім
ойлау/ойлану	етістік
ойнау	етістік
ойын	зат есім
ойыншық	зат есім
оқиға	зат есім
оқу	етістік
оқу орны	зат есім
оқулық	зат есім
оқушы	зат есім
оқытушы	зат есім
ол	есімдік
олар	есімдік
он	сан есім

онша/онша емес	үстеу
оныншы	сан есім
оң жақ	
оңай	үстеу/сын есім
оңтүстік	зат есім
орамал	зат есім
орман	зат есім
орналасу	етістік
орта/жоғары білім	
ортақ	сын есім
орталық	зат есім
орташа	сын есім
орын	зат есім
орынбасар	зат есім
орындау	етістік
орындық	зат есім
орыс тілі	зат есім
осы	есімдік
осында	үстеу
от	зат есім
Отан	зат есім
отбасы	зат есім
отшашу	етістік
отыз	сан есім
отызыншы	сан есім
отырғызу	етістік
отыру	етістік
ояну	етістік

Ө

Өз/өзі	есімдік
өзен	зат есім
өйткені	шылау
өкпе	зат есім
өлең	зат есім
өлшем	зат есім

өлшеу	етістік
өмір	зат есім
өмір сүру	етістік
өнер	зат есім
өнерлі	сын есім
өнім	зат есім
өрмекші	зат есім
өрт	зат есім
өрт сөндіруші	зат есім
өру	етістік
өрік	зат есім
өсу/өсіру	етістік
өсімдік	зат есім
өте	үстеу
өту	етістік
өтіну	етістік
өтініш	зат есім
өшу/өшіру	етістік
өшіргіш	зат есім

П

Пайыз	зат есім
палау	зат есім
парақша	зат есім
пәтер	зат есім
перде	зат есім
пияз	зат есім
пойыз	зат есім
пост салу	
пышақ	зат есім
пікір	зат есім
піл	зат есім
пісу/пісіру	етістік

Р

Раушан	зат есім
--------	----------

рәміз	зат есім
ренжу	етістік
рет	зат есім
риза болу	етістік
рөл	зат есім

С

Сабак	зат есім
сабақ кестесі	зат есім
сабын	зат есім
сабырлы	сын есім
сағат	зат есім
сағыз	зат есім
сағыну	етістік
сазгер	зат есім
сайын	шылау
сақал	зат есім
сақина	зат есім
сақтау	етістік
салқын	сын есім
салмақты	сын есім
салу	етістік
салыстыру	етістік
сан	зат есім
санау	етістік
сандық	зат есім
саңырауқұлақ	зат есім
сапалы	сын есім
сапар	зат есім
сарғыш	сын есім
сары	сын есім
сарымсақ	зат есім
сату	етістік
сатушы	зат есім
сатып алу	етістік

сауатты	сын есім	сол	есімдік
сауда	зат есім	сол жақ	
саусақ	зат есім	солтүстік	зат есім
сауысқан	зат есім	сондықтан	шылау
сахна	зат есім	соң	шылау
саябақ	зат есім	соңғы	сын есім
саяхат	зат есім	соңы	көмекші сөз
саяхатшы	зат есім	сорпа	зат есім
сәби	зат есім	сөз	зат есім
сәбіз	зат есім	сөздік	зат есім
сәйкестендіру	етістік	сөйлем	зат есім
сәл	үстеу	сөйлеу	етістік
сәрсенбі	зат есім	сөмке	зат есім
сәуір	зат есім	сөну/сөндіру	етістік
себебі	шылау	сөре	зат есім
себу (әтір/дән)	етістік	стақан	зат есім
сегіз	сан есім	су	зат есім
сегіз-тоғыз	сан есім	сусабын	зат есім
сегізінші	сан есім	суару	етістік
сезім	зат есім	сурет	зат есім
сейсенбі	зат есім	сурет салу	етістік
сексен	сан есім	суретке түсу	етістік
сексенінші	сан есім	суретші	зат есім
секілді	модаль сөз	сусын	зат есім
секіру	етістік	суық	сын есім
сен	есімдік	сұйық	сын есім
сенбі	зат есім	сұлу	сын есім
сендер	есімдік	сұр	сын есім
сену	етістік	сұрақ	зат есім
сенім	зат есім	сұрау	етістік
сенімді	сын есім	сұхбат	зат есім
серуендеу	етістік	сүйкімді	сын есім
сиыр	зат есім	сүнгү	етістік
сияқты	модаль сөз	сүрту	етістік

сүт	зат есім
сүю	етістік
сызғыш	зат есім
сызу	етістік
сыйлық	зат есім
сымбатты	сын есім
сындыру	етістік
сынып	зат есім
сыныптас	зат есім
сырға	зат есім
сырғанау	етістік
сырткиім	зат есім
сырты	көмекші сөз
сіз	есімдік
сіздер	есімдік
сіңлі	зат есім

T

Таба	зат есім
табақ	зат есім
табиғат	зат есім
табиғи	сын есім
табу	етістік
тағам	зат есім
тағу	етістік
таза	сын есім
тазалау	етістік
тақпақ	зат есім
тақта	зат есім
тал	зат есім
таласу	етістік
тамақ (дене мүшесі/ас)	зат есім
тамыз	зат есім
танымал	сын есім

танысу	етістік
таң	зат есім
таңғалу	етістік
таңғы ас	зат есім
таңдау	етістік
таңертең	үстеу
таңқурай	зат есім
тапсырма	зат есім
тапсыру	етістік
тапсырыс	зат есім
тарақ	зат есім
тарау	етістік
тарих	зат есім
тарихи	сын есім
тартпа	зат есім
тас	зат есім
тасбақа	зат есім
тасжол	зат есім
тату	сын есім
тау	зат есім
тауық	зат есім
тауыс	зат есім
тәжірибе	зат есім
тәрбиелі	сын есім
тәрбиеші	зат есім
тәрелке	зат есім
тәртіп	зат есім
тәртіпті	сын есім
тәтті	сын есім
тәулік	зат есім
тебу	етістік
тегін	сын есім
тез	үстеу
тек (тегі)	зат есім

тексеру	етістік	төлкұжат	зат есім
теледидар	зат есім	төмен	үстеу
темір	зат есім	төпли	зат есім
теміржол	зат есім	төрт	сан есім
тең	үстеу	төрт-бес	сан есім
теңіз	зат есім	төртбұрыш	зат есім
терезе	зат есім	төртеу	сан есім
терлеу	етістік	төртінші	сан есім
тері	зат есім	төсек	зат есім
тиын	зат есім	ту	зат есім
тиін	зат есім	туған жер	зат есім
тиіс	модаль сөз	туған күн	зат есім
тоғыз	сан есім	туралы	шылау
тоғыз-он	сан есім	турау	етістік
тоғызыншы	сан есім	туу	етістік
той	зат есім	тұз	зат есім
тойлау	етістік	тұман	зат есім
тоқсан	сан есім/зат есім	тұмау тию	етістік
тоқсаныншы	сан есім	тұрмысқа шығу	етістік
тоқу	етістік	тұрмыста	зат есім
тоқыма	зат есім	тұру	етістік
толтыру	етістік	тұщы	сын есім
толық	сын есім	түбіртек	зат есім
тон	зат есім	түзеу	етістік
тоңазытқыш	зат есім	түйе	зат есім
топ	зат есім	түйме	зат есім
топтама	зат есім	түймедақ	зат есім
топырақ	зат есім	түлкі	зат есім
торғай	зат есім	түн/түнде	зат есім
тосынсый	зат есім	түрлі түсті	сын есім
тотықұс	зат есім	түс	зат есім
төбе	зат есім	түс/түсте	зат есім
төлемақы	зат есім	түскі ас	зат есім
төлеу	етістік	түсу	етістік

түсіну	етістік
түсінікті	сын есім
тым	үстеу
тыныш	сын есім
тыңдау	етістік
тышқан	зат есім
тігу	етістік
тізе	зат есім
тізім	зат есім
тіл	зат есім
тілеу	етістік
тілім	зат есім
тіпті	үстеу
тіркеу/тіркелу	етістік
тіс	зат есім
тіс пастасы	зат есім

У

Уақыт	зат есім
-------	----------

Ұ

Ұзын	сын есім
ұйқы	зат есім
ұйықтау	етістік
ұқсастық	зат есім
ұл	зат есім
ұмыту	етістік
ұн	зат есім
ұнау/ұнату	етістік
ұрысу	етістік
ұсақ	сын есім
ұстау	етістік
ұшақ	зат есім
ұшқыш	зат есім

ұшу	етістік
ұялу	етістік
ұялшақ	сын есім

Ү

Үзіліс	зат есім
үй	зат есім
үйленбеген	етістік
үйленген	етістік
үйлену	етістік
үйлену тойы	зат есім
үйрек	зат есім
үйрену/үйрету	етістік
үйірме	зат есім
үлгі	зат есім
үлкен	сын есім
үнемі	үстеу
үстел	зат есім
үсті	көмекші сөз
үтік	зат есім
үш	сан есім
үшбұрыш	зат есім
үшеу	сан есім
үш-төрт	сан есім
үшін	шылау
үшінші	сан есім

Х

Хабар	зат есім
хабарлама	зат есім
хабарландыру	зат есім/етістік
хабарлау	етістік
хат	зат есім
хатшы	зат есім

Ш

Шағы	етістік	шөп	зат есім
шағым	зат есім	шулау	етістік
шағын маркет	зат есім	шұбат	зат есім
шай	зат есім	шұғылдану	етістік
шақыру	етістік	шұжық	зат есім
шалбар	зат есім	шұлық	зат есім
шам	зат есім	шыбын	зат есім
шана	зат есім	шығар	модаль сөз
шанышқы	зат есім	шығарып салу	етістік
шаңғы	зат есім	шығу	етістік
шаңсорғыш	зат есім	шығыс	зат есім
шапалақтау	етістік	шырша	зат есім
шаршау	етістік	шырын	зат есім
шатасу	етістік	шыт	зат есім
шатыр	зат есім	шілде	зат есім
шаш	зат есім		
шаштараз	зат есім		
шәйнек	зат есім		
шебер	зат есім		
шеберхана	зат есім		
шегіртке	зат есім		
ше	шылау		
шейін	шылау		
шекара/шегара	зат есім		
шелек	зат есім		
шемішке	зат есім		
шеңбер	зат есім		
шет тілі	зат есім		
шетел	зат есім		
шешу	етістік		
шие	зат есім		
шот/есепшот	зат есім		
шөл	зат есім		
шөлдеу	етістік		

ТАҚЫРЫПТЫҚ ТІЗБЕ

Лексикалық
минимум

Сөз табы

1. Танысу

ат/есім	зат есім
аты-жөні	зат есім
тек (тегі)	зат есім
адам	зат есім
ер адам	зат есім
әйел	зат есім
қазақ	зат есім
тіл	зат есім
өмір	зат есім
мен	есімдік
біз	есімдік
сен	есімдік
сіз	есімдік
ол	есімдік
мына/мынау	есімдік
ана/анау	есімдік
бұл	есімдік
осы	есімдік
сол	есімдік
барлық	есімдік
туу	етістік
өсу/өсіру	етістік
болу	етістік
жақсы көру	етістік
ұнау/ұнату	етістік
секіру	етістік
тебу	етістік
сырғанау	етістік
жүзу	етістік
жүгіру	етістік

айналысу	етістік
аулау	етістік
кім?	есімдік
не?	есімдік
қандай?/қай?	есімдік
қайда?/қайдан?	есімдік
мен/бен/пен	шылау
ма/ме/ба/бе/па/пе	шылау
ше	шылау
азамат	зат есім
кісі	зат есім
әріптес	зат есім
туған жер	зат есім
амандасу	етістік
сендер	есімдік
сіздер	есімдік
олар	есімдік
әне	есімдік
міне	есімдік
өз/өзі	есімдік
бәрі	есімдік
парақша	зат есім
блог жүргізу	етістік
пост салу	етістік
қана/ғана	шылау
әрине	модаль сөз
шығар	модаль сөз
мүмкін	модаль сөз
қажет	модаль сөз
тиіс	модаль сөз

2. Отбасы

ата	зат есім
-----	----------

әже	зат есім	шақыру	етістік
ана	зат есім	мейірімді	сын есім
әке	зат есім	ақылды	сын есім
ата-ана	зат есім	ақымақ	сын есім
ұл	зат есім	білімді	сын есім
қыз	зат есім	тәртіпті	сын есім
күйеу	зат есім	тәрбиелі	сын есім
отбасы	зат есім	бақытты	сын есім
аға	зат есім	көңілді	сын есім
іні	зат есім	күшті	сын есім
әпке	зат есім	сағыну	етістік
қарындас	зат есім	күлу	етістік
сіңлі	зат есім	жылау	етістік
бала	зат есім	ойлау/ойлану	етістік
көрші	зат есім	қуану	етістік
дос	зат есім	ренжу	етістік
қонақ	зат есім	ашулану	етістік
бай	сын есім/зат есім	шаршау	етістік
кедей	сын есім/зат есім	корку	етістік
жас	сын есім/зат есім	көмектесу	етістік
ешкім	есімдік	бар	модаль сөз
біреу	есімдік	жоқ	модаль сөз
үлкен	сын есім	сияқты	модаль сөз
кіші	сын есім	және	шылау
тату	сын есім	үшін	шылау
бірдей	сын есім	туралы	шылау
үйленген	етістік	сайын	шылау
үйленбеген	етістік	арқылы	шылау
тұрмыста	зат есім	ең	үстеу
мереке	зат есім	мұнда	үстеу
той	зат есім	осында	үстеу
туған күн	зат есім	бірге	үстеу
сыйлық	зат есім	қарт	сын есім/зат есім
тойлау	етістік	кәрі	сын есім
құттықтау	етістік	әке-шеше	зат есім

немере	зат есім	батыр	сын есім/зат есім
сәби	зат есім	әлсіз	сын есім
құрбы	зат есім	ашық (мінез)	сын есім
балалық шақ	зат есім	ақкөңіл	сын есім
өмір сүру	етістік	жауапты	сын есім
көмекші	зат есім	қарапайым	сын есім
үйлену	етістік	қатал	сын есім
тұрмысқа шығу	етістік	әдепті	сын есім
мерейтой	зат есім	қонақжай	сын есім
үйлену тойы	зат есім	қайырымды	сын есім
құрметті	сын есім	мәдениетті	сын есім
қыз ұзату	зат есім	бұзық	сын есім
қоныс той	зат есім	дөрекі	сын есім
жаңа жыл	зат есім	ұялшақ	сын есім
мейрам	зат есім	сенімді	сын есім
ашықхат	зат есім	қорқақ	сын есім
тосынсый	зат есім	мықты	сын есім
отшашу	етістік	жалғыз	сын есім/үстеу
гүлшоғы	зат есім	сезім	зат есім
иіс	зат есім	көңіл-күй	зат есім
тілеу	етістік	махаббат	зат есім
қарсы алу	етістік	сенім	зат есім
шығарып салу	етістік	әдет	зат есім
армандау	етістік	әзіл	зат есім
аландау	етістік	достық	зат есім
ұялу	етістік	бақыт	зат есім
мақтау/мақтану	етістік	бір (белгісіздік)	есімдік
шатасу	етістік	кейбір	есімдік
таласу	етістік	бірнеше	есімдік
қалжындау	етістік	ештеңе	есімдік
мұңаю	етістік	бірдеңе	есімдік
ерке	сын есім/зат есім	жоғары	үстеу
салмақты	сын есім	төмен	үстеу
сабырлы	сын есім	алға	үстеу
жалқау	сын есім	артқа	үстеу

тым	үстеу
тіпті	үстеу
әбден	үстеу
мүлде	үстеу
өте	үстеу
секілді	модаль сөз
әрі	үстеу
бері	үстеу

3. Үй. Мекенжай

ел	зат есім
ауыл	зат есім
қала	зат есім
астана	зат есім
аудан	зат есім
көше	зат есім
аула	зат есім
бағдаршам	зат есім
мекенжай	зат есім
дүкен	зат есім
базар	зат есім
кітапхана	зат есім
мектеп	зат есім
балабақша	зат есім
мейрамхана	зат есім
дәріхана	зат есім
аурухана	зат есім
емхана	зат есім
асхана	зат есім
монша	зат есім
саябақ	зат есім
аялдама	зат есім
бақ/бақша	зат есім
үй	зат есім
көпқабатты	сын есім

пәтер	зат есім
бөлме	зат есім
баспалдақ	зат есім
кіреберіс	зат есім
қабат	зат есім
терезе	зат есім
есік	зат есім
еден	зат есім
жатын бөлме	зат есім
асүй	зат есім
қонақ бөлме	зат есім
жуынатын бөлме	зат есім
зат	зат есім
жиһаз	зат есім
үстел	зат есім
сағат	зат есім
кілем	зат есім
перде	зат есім
шам	зат есім
теледидар	зат есім
тоңазытқыш	зат есім
кір жуғыш мәшине	зат есім
шаңсорғыш	зат есім
кілт	зат есім
ойыншық	зат есім
үтік	зат есім
шелек	зат есім
айна	зат есім
сөре	зат есім
сабын	зат есім
сусабын	зат есім
тіс пастасы	зат есім
тарақ	зат есім
орамал	зат есім
киім ілгіш	зат есім

төсек	зат есім
көрпе	зат есім
жастық	зат есім
ыдыс	зат есім
пышақ	зат есім
шанышқы	зат есім
қасық	зат есім
қазан (ыдыс)	зат есім
дастарқан	зат есім
шәйнек	зат есім
тәрелке	зат есім
кесе	зат есім
ескі	сын есім
жаңа	сын есім
таза	сын есім
ауыр	сын есім
жеңіл	сын есім
биік	сын есім
бос	сын есім
жинау	етістік
ауысу/ауыстыру	етістік
жөндеу	етістік
ілу	етістік
бұру/бұрылу	етістік
аралау	етістік
қоңырау шалу	етістік
жуу	етістік
қалу	етістік
кету	етістік
сұрту	етістік
асты	көмекші сөз
үсті	көмекші сөз
оң жақ	
сол жақ	
іші	көмекші сөз

сырты	көмекші сөз
қасы	көмекші сөз
керек	модаль сөз
Отан	зат есім
мемлекет	зат есім
рәміз	зат есім
ту	зат есім
әнұран	зат есім
елтаңба	зат есім
дүниежүзі	зат есім
мекеме	зат есім
дәмхана	зат есім
дәретхана	зат есім
шеберхана	зат есім
шағын маркет	зат есім
ықшамаудан	зат есім
жер үй	зат есім
шатыр	зат есім
қабырға	зат есім
төбе	зат есім
дәліз	зат есім
жекеменшік	зат есім
даңғыл	зат есім
көпір	зат есім
жол белгісі	зат есім
кептеліс	зат есім
тасжол	зат есім
бағыт	зат есім
таба	зат есім
ұйқы	зат есім
ожау	зат есім
стақан	зат есім
сандық	зат есім
тартпа	зат есім
құлып	зат есім

табақ	зат есім
қуыршақ	зат есім
жәшік	зат есім
қорап	зат есім
құмыра	зат есім
қысқа толқынды пеш	зат есім
ауабантағыш	зат есім
жайлы	сын есім
кең	сын есім
бұзу	етістік
қуаттау	етістік
тазалау	етістік
бұрыш (заттың бұрышы)	зат есім
арты	көмекші сөз
алды	көмекші сөз
арасы	көмекші сөз
жаны	көмекші сөз
қарсы	үстеу

4. Оқу. Білім

білім	зат есім
оқу	етістік
ақыл	зат есім
сабақ	зат есім
дыбыс	зат есім
әріп	зат есім
буын	зат есім
жуан	сын есім
жіңішке	сын есім
сөз	зат есім
сөйлем	зат есім
мәтін	зат есім
кітап	зат есім
оқулық	зат есім

сөздік	зат есім
дәптер	зат есім
күнделік	зат есім
бет	зат есім
баяу	зат есім/етістік
сызғыш	зат есім
өшіргіш	зат есім
қарындаш	зат есім
қайшы	зат есім
қағаз	зат есім
қалам	зат есім
желім	зат есім
қоқыс	зат есім
сөмке	зат есім
орындық	зат есім
тақта	зат есім
сынып	зат есім
қоңырау	зат есім
әліппе	зат есім
қазақ тілі	зат есім
әдебиет	зат есім
тарих	зат есім
дүниетану	зат есім
жаратылыстану	зат есім
көркем еңбек	зат есім
орыс тілі	зат есім
ағылшын тілі	зат есім
дене шынықтыру	зат есім
әңгіме	зат есім
ертегі	зат есім
есеп	зат есім
сұрақ	зат есім
жауап	зат есім
ақпарат	зат есім
ереже	зат есім

үлгі	зат есім	танысу	етістік
тапсырма	зат есім	тұру	етістік
сабақ кестесі	зат есім	отыру	етістік
оқушы	зат есім	жүру	етістік
сыныптас	зат есім	жату	етістік
топ	зат есім	кіру	етістік
жұп	зат есім	шығу	етістік
орын	зат есім	ұмыту	етістік
үйрену/үйрету	етістік	ашу	етістік
жазу	етістік	жабу	етістік
сызу	етістік	беру	етістік
салу	етістік	алу (математикалық амал/әрекет)	етістік
жапсыру	етістік	қосу (математикалық амал/әрекет)	етістік
қию	етістік	азайту	етістік
санау	етістік	қосымша	зат есім/сын есім
жаттығу жасау	етістік	тәртіп	зат есім
орындау	етістік	сақтау	етістік
түсіну	етістік	қате	сын есім
білу	етістік	дұрыс/дұрыс емес	модаль сөз
табу	етістік	ойын	зат есім
көру/көрсету	етістік	доп	зат есім
деу	етістік	қызық	сын есім
сөйлеу	етістік	басқа	сын есім
айту	етістік	жақсы	сын есім
сұрау	етістік	жаман	сын есім
қайталау	етістік	тыныш	сын есім
түзеу	етістік	түрлі түсті	сын есім
тексеру	етістік	көп	үстеу
тыңдау	етістік	аз	үстеу
бастау	етістік	сан	зат есім
аяқтау	етістік	рет	зат есім
кешігу	етістік	нөмір	зат есім
кездесу	етістік	қанша?/неше?	есімдік
шулау	етістік		
ойнау	етістік		

нешінші?	есімдік	елуінші	сан есім
бір	сан есім	алпысыншы	сан есім
екі	сан есім	жетпісінші	сан есім
үш	сан есім	сексенінші	сан есім
төрт	сан есім	тоқсаныншы	сан есім
бес	сан есім	жүзінші	сан есім
алты	сан есім	мыңыншы	сан есім
жеті	сан есім	біреу	сан есім
сегіз	сан есім	екеу	сан есім
тоғыз	сан есім	үшеу	сан есім
он	сан есім	төртеу	сан есім
жиырма	сан есім	бесеу	сан есім
отыз	сан есім	алтау	сан есім
қырық	сан есім	жетеу	сан есім
елу	сан есім	бір-екі	сан есім
алпыс	сан есім	екі-үш	сан есім
жетпіс	сан есім	үш-төрт	сан есім
сексен	сан есім	төрт-бес	сан есім
тоқсан	сан есім	бес-алты	сан есім
жүз	сан есім	алты-жеті	сан есім
мың	сан есім	жеті-сегіз	сан есім
бірінші	сан есім	сегіз-тоғыз	сан есім
екінші	сан есім	тоғыз-он	сан есім
үшінші	сан есім	нешеу?	есімдік
төртінші	сан есім	бөлшек	зат есім
бесінші	сан есім	бөлік	зат есім
алтыншы	сан есім	дөңгелек	зат есім
жетінші	сан есім	төртбұрыш	зат есім
сегізінші	сан есім	үшбұрыш	зат есім
тоғызыншы	сан есім	шеңбер	зат есім
оныншы	сан есім	орташа	сын есім
жиырмасыншы	сан есім	артық	үстеу
отызыншы	сан есім	кем	үстеу
қырқыншы	сан есім	тең	үстеу

үйірме	зат есім
бор	зат есім
өту	етістік
анықтау	етістік
жаттау	етістік
тапсыру	етістік
жалғау/жалғастыру	етістік
хабарлау	етістік
есту	етістік
таңдау	етістік
белгілеу	етістік
сәйкестендіру	етістік
өтіну	етістік
байқау	етістік/зат есім
толтыру	етістік
есептеу	етістік
есте сақтау	етістік
еске түсіру	етістік
оқу орны	зат есім
орта/жоғары білім	
ой	зат есім
ғылым	зат есім
емтихан	зат есім
сұхбат	зат есім
өтініш	зат есім
хат	зат есім
дәрісхана	зат есім
шет тілі	зат есім
ауызша	үстеу
жазбаша	үстеу
алақай	одағай

5. Мамандық

жұмыс	зат есім
мұғалім	зат есім

дәрігер	зат есім
жүргізуші	зат есім
сатушы	зат есім
өрт сөндіруші	зат есім
биші	зат есім
әнші	зат есім
аспаз	зат есім
суретші	зат есім
тәрбиеші	зат есім
ән	зат есім
би	зат есім
көлік	зат есім
шана	зат есім
шаңғы	зат есім
сурет	зат есім
ине	зат есім
жіп	зат есім
құрылыс	зат есім
арман	зат есім
шебер	зат есім
еңбек	зат есім
тәжірибе	зат есім
жасау/істеу	етістік
жұмыс істеу	етістік
ән айту	етістік
емдеу	етістік
аудару	етістік
тігу	етістік
пісу/пісіру	етістік
сурет салу	етістік
билеу	етістік
ұстау	етістік
дайындау	етістік
карау	етістік

іздеу	етістік
қиын	үстеу/сын есім
оңай	үстеу/сын есім
қауіпті	сын есім
танымал	сын есім
қызмет	зат есім
мақсат	зат есім
өрт	зат есім
даяшы	зат есім
шаштараз	зат есім
есепші	зат есім
оқытушы	зат есім
ғалым	зат есім
ұшқыш	зат есім
заңгер	зат есім
саяхатшы	зат есім
аудармашы	зат есім
жаттықтырушы	зат есім
басшы	зат есім
жетекші	зат есім/сын есім
маман	зат есім
жұмысшы	зат есім
мемлекеттік қызметші	зат есім
хатшы	зат есім
орынбасар	зат есім
жеке кәсіпкер	зат есім
зейнеткер	зат есім
тоқу	етістік
сөну/сөндіру	етістік
белгілі	сын есім
сауатты	сын есім

6. Денсаулық

дәрі	зат есім
------	----------

дәрумен	зат есім
денсаулық	зат есім
жедел жәрдем	зат есім
дене мүшесі	зат есім
бас	зат есім
шаш	зат есім
бет (адамның беті)	зат есім
көз	зат есім
мұрын	зат есім
ауыз	зат есім
тіс	зат есім
құлақ	зат есім
қол	зат есім
саусақ	зат есім
алақан	зат есім
іш	зат есім
аяқ	зат есім
күш	зат есім
бой	зат есім
ұзын	сын есім
қысқа	сын есім
бұйра	сын есім
арық	сын есім
толық	сын есім
әдемі	сын есім
сүйкімді	сын есім
аласа	сын есім
кішкентай	сын есім
қатты	сын есім
ауыру	етістік
жазылу (дәрігерге/аурудан жазылу)	етістік
қас	зат есім
кірпік	зат есім

ерін	зат есім
мойын	зат есім
тамақ (дене мүшесі)	зат есім
сақал	зат есім
мұрт	зат есім
бел	зат есім
арқа	зат есім
бармақ	зат есім
бақай	зат есім
тері	зат есім
тізе	зат есім
қан	зат есім
бауыр	зат есім
бүйрек	зат есім
жүрек	зат есім
өкпе	зат есім
ес (жады)	зат есім
асқазан	зат есім
науқас	зат есім
анықтама	зат есім
жолдама	зат есім
кеңес	зат есім
екпе	зат есім
тізім	зат есім
зертхана	зат есім
шағым	зат есім
бетперде	зат есім
дұрыс тамақтану	
жөтелу	етістік
терлеу	етістік
тұмау тию	етістік
өлшеу	етістік
асқыну	етістік

ұрысу	етістік
көк көз	сын есім
сымбатты	сын есім
денелі	сын есім
ақ шашты	сын есім
сұлу	сын есім
өру	етістік
тарау	етістік
эзер	үстеу

7. Табиғат

мезгіл	зат есім
көктем	зат есім
жаз	зат есім
қыс	зат есім
күз	зат есім
аспан	зат есім
жұлдыз	зат есім
күн (аспан денесі/ уақыт өлшемі)	зат есім
өзен	зат есім
көл	зат есім
теңіз	зат есім
тау	зат есім
орман	зат есім
ауа	зат есім
жер	зат есім
табиғат	зат есім
дала	зат есім
кемпірқосақ	зат есім
тұман	зат есім
жел	зат есім
боран	зат есім
бұлт	зат есім
қар	зат есім

жаңбыр	зат есім
жауу	етістік
мұз	зат есім
ауа райы	зат есім
аяз	зат есім
жылы	сын есім
суық	сын есім
ашық	сын есім
ыстық	сын есім
салқын	сын есім
жарық	сын есім/зат есім
өсімдік	зат есім
шөп	зат есім
гүл	зат есім
жапырақ	зат есім
ағаш	зат есім
шырша	зат есім
мекендеу	етістік
жануар	зат есім
аң	зат есім
ит	зат есім
мысық	зат есім
қоян	зат есім
түлкі	зат есім
арыстан	зат есім
қасқыр	зат есім
аю	зат есім
жолбарыс	зат есім
маймыл	зат есім
жылан	зат есім
тышқан	зат есім
құс	зат есім
көбелек	зат есім
тауық	зат есім

қаз	зат есім
әтеш	зат есім
балапан	зат есім
аққу	зат есім
бақа	зат есім
балық	зат есім
сиыр	зат есім
қой	зат есім
ешкі	зат есім
түйе	зат есім
жылқы/ат	зат есім
немесе	шылау
бірақ	шылау
себебі	шылау
сондықтан	шылау
топырақ	зат есім
шөл	зат есім
бұлақ	зат есім
құм	зат есім
тас	зат есім
найзағай	зат есім
жауын	зат есім
дауыл	зат есім
нөсер	зат есім
бұршақ	зат есім
көктайғақ	сын есім
жарқылдау	етістік
күркіреу	етістік
ауа райы болжамы	зат есім
ылғал	сын есім
құрғақ	сын есім
дымқыл	сын есім
қараңғы	сын есім
тотықұс	зат есім

көгершін/кептер	зат есім
торғай	зат есім
қарға	зат есім
тауыс	зат есім
сауысқан	зат есім
қарлығаш	зат есім
үйрек	зат есім
қонжық	зат есім
бота	зат есім
қозы	зат есім
лақ	зат есім
күшік	зат есім
есек	зат есім
тасбақа	зат есім
піл	зат есім
қолтырауын	зат есім
керік	зат есім
барыс	зат есім
кірпі	зат есім
тиін	зат есім
құмырсқа	зат есім
өрмекші	зат есім
ара	зат есім
шыбын	зат есім
маса	зат есім
қоңыз	зат есім
шегіртке	зат есім
құрт (жәндік)	зат есім
шағу	етістік
раушан	зат есім
түймедақ	зат есім
қызғалдақ	зат есім
күнбағыс	зат есім
бәйшешек	зат есім

тал	зат есім
бұтақ	зат есім
отырғызу	етістік
суару	етістік
сындыру	етістік
егу	етістік
жұлу	етістік
қорғау	етістік
көбею	етістік
азаю	етістік
өйткені	шылау

8. Уақыт

кету (...минут кетті)	етістік
қалу (...минут қалды)	етістік
жарым (бір жарым)	сын есім
жарты (сағат/нан)	сын есім
таң	зат есім
таңертең	үстеу
түс/түсте	зат есім
күндіз	үстеу
кеш/кешке	зат есім
түн/түнде	зат есім
уақыт	зат есім
тәулік	зат есім
апта	зат есім
ай (аспан денесі/30 күн)	зат есім
кеше	үстеу
бүгін	үстеу
ертең	үстеу
қазір	үстеу
күнде	үстеу
әдетте	үстеу

ерте	үстеу	күн тәртібі	зат есім
кеш	үстеу	үзіліс	зат есім
дәл/тура	үстеу	ояну	етістік
бұрын	үстеу	ұйықтау	етістік
соң	шылау	бару	етістік
келесі	сын есім	келу	етістік
дейін	шылау	қатысу	етістік
кейін	шылау/үстеу	душқа түсу	
қайта	үстеу	беті-қолын жуу	
кейде	шылау/үстеу	былтыр	үстеу
дүйсенбі	зат есім	биыл	үстеу
сейсенбі	зат есім	бүрсігүні	үстеу
сәрсенбі	зат есім	алдыңгүні	үстеу
бейсенбі	зат есім	күні бойы	үстеу
жұма	зат есім	үнемі	үстеу
сенбі	зат есім	әрқашан	есімдік
жексенбі	зат есім	ешқашан	есімдік
қаңтар	зат есім	тоқсан (3 ай)	зат есім
ақпан	зат есім	мерзім	зат есім
наурыз	зат есім	дәуір	зат есім
сәуір	зат есім	кезең	зат есім
мамыр	зат есім	күнтізбе	зат есім
маусым	зат есім	қалай?	есімдік
шілде	зат есім	қашан?	есімдік
тамыз	зат есім	бос уақыт	зат есім
қыркүйек	зат есім	қайту	етістік
қазан	зат есім	шұғылдану	етістік
қараша	зат есім	қолдану	етістік
желтоқсан	зат есім	таңғалу	етістік
жыл	зат есім	шейін	шылау
ғасыр	зат есім	қарай	шылау
таңғы ас	зат есім	онша/онша емес	үстеу
түскі ас	зат есім	жоспар	зат есім
кешкі ас	зат есім	алғаш/алғашқы	сын есім/үстеу

едәуір

үстеу

біраз

үстеу

сәл

үстеу

9. Азық-түлік

тамақ/ас

зат есім

жеміс-жидек

зат есім

алма

зат есім

алмұрт

зат есім

шие

зат есім

жүзім

зат есім

қарбыз

зат есім

қауын

зат есім

көкөніс

зат есім

пияз

зат есім

қызанақ

зат есім

сәбіз

зат есім

қияр

зат есім

картоп

зат есім

май

зат есім

шай

зат есім

сұйық

сын есім

қою

сын есім/етістік

су

зат есім

сүт

зат есім

айран

зат есім

ірімшік

зат есім

ет

зат есім

тұз

зат есім

ұн

зат есім

нан

зат есім

күріш

зат есім

бал

зат есім

қант

зат есім

жұмыртқа

зат есім

дана

зат есім

кәмпіт

зат есім

балмұздақ

зат есім

сусын

зат есім

шырын

зат есім

бөтелке

зат есім

сатып алу

етістік

сату

етістік

жеу

етістік

ішу

етістік

әкелу

етістік

апару

етістік

жеткізу

етістік

тапсырыс

зат есім

дәмді

сын есім

ащы

сын есім

тәтті

сын есім

қышқыл

сын есім

ас мәзірі

зат есім

тағам

зат есім

азық-түлік

зат есім

өнім

зат есім

құлпынай

зат есім

таңқурай

зат есім

қарақат

зат есім

аскөк

зат есім

сарымсақ

зат есім

санырауқұлақ

зат есім

бұрыш

зат есім

өрік

зат есім

мейіз

зат есім

қымыз

зат есім

шұбат

зат есім

бауырсақ	зат есім
қаймақ	зат есім
палау	зат есім
қуырдақ	зат есім
шұжық	зат есім
сорпа	зат есім
көже	зат есім
ботқа	зат есім
шемішке	зат есім
дәмдеуіш	зат есім
сағыз	зат есім
от	зат есім
күю	етістік
құю	етістік
турау	етістік
қуыру	етістік
қайнау/қайнату	етістік
кесу	етістік
кебу/кептіру	етістік
еру/еріту	етістік
жылу/жылыту	зат есім/етістік
ысу/ысыту	етістік
қату/қатыру	етістік
шөлдеу	етістік
қарны ашу	етістік
қарны тою	етістік
иіскеу	етістік
жұмсақ	сын есім
тұщы	сын есім
тілім	зат есім
келі	зат есім

10. Киім

баскиім	зат есім
---------	----------

сырткиім	зат есім
аяқкиім	зат есім
киім	зат есім
тон	зат есім
күрте	зат есім
кәстөм	зат есім
жейде	зат есім
көйлек	зат есім
шалбар	зат есім
шұлық	зат есім
етік	зат есім
қалта	зат есім
көзілдірік	зат есім
сырға	зат есім
қолшатыр	зат есім
моншақ	зат есім
сақина	зат есім
сапалы	сын есім
қымбат	сын есім
арзан	сын есім
қалың	сын есім
жұқа	сын есім
баға	зат есім
ақша	зат есім
төлеу	етістік
қолма-қол	сын есім/үстеу
тегін	сын есім
айырбастау	етістік
кезек	зат есім
түс	зат есім
өлшем	зат есім
кию	етістік
шешу	етістік
жарасу	етістік

кір/лас	сын есім
қызыл	сын есім
қара	сын есім
көк	сын есім
жасыл	сын есім
ақ	сын есім
күлгін	етістік
сұр	сын есім
сары	сын есім
қоңыр	сын есім
белдемше	зат есім
бәтеңке	зат есім
төпли	зат есім
қолғап	зат есім
қалпақ	зат есім
белдік/белбеу	зат есім
жең	зат есім
жаға	зат есім
түйме	зат есім
бау	зат есім
әмиян	зат есім
тиын	зат есім
мата	зат есім
жібек	зат есім
шыт	зат есім
тоқыма	зат есім
мақта	зат есім
былғары	зат есім
алқа	зат есім
маржан	зат есім
күміс	зат есім
алтын	зат есім/сын есім
темір	зат есім

әтір	зат есім
науқан	зат есім
топтама	зат есім
сауда	зат есім
жеңілдік	зат есім
сарғыш	сын есім
қызыл сары	сын есім
ақшыл	сын есім
қызғылт (ашық қызыл)	сын есім
ашық түс	
ыңғайлы	сын есім
соңғы	сын есім
күзгі	сын есім
жазғы	сын есім
қысқы	сын есім
көктемгі	сын есім
саудаласу	етістік
себу (әтір/дән)	етістік
қою (әрекет)	етістік
тағу	етістік
салыстыру	етістік
біту	етістік
ақылы	сын есім
алдын ала	үстеу
түбіртек	зат есім
ұсақ	сын есім
ірі	сын есім
айыппұл	зат есім
төлемақы	зат есім
несие	зат есім
пайыз	зат есім
кеңесші	зат есім
гөрі	шылау

11. Саяхат

демалыс	зат есім
саяхат	зат есім
әлем	зат есім
оңтүстік	зат есім
солтүстік	зат есім
батыс	зат есім
шығыс	зат есім
пойыз	зат есім
ұшақ	зат есім
кеме	зат есім
әуежай	зат есім
жүк	зат есім
теміржол вокзалы	зат есім
қонақүй	зат есім
жағажай	зат есім
ғимарат	зат есім
жол	зат есім
әлеуметтік желі	зат есім
хабар	зат есім
ғаламтор	зат есім
жеке куәлік	зат есім
құпия сөз	зат есім
шот/есепшот	зат есім
тіркеу/тіркелу	етістік
қыдыру	етістік
ұшу	етістік
қону	етістік
күту	етістік
жету	етістік
суретке түсу	етістік
демалу	етістік
алыс	сын есім
жақын	сын есім

жаяу	үстеу
тез	үстеу
Қазақстан	зат есім
шекара/шегара	зат есім
бекет	зат есім
шетел	зат есім
сапар	зат есім
жолаушы	зат есім
төлқұжат	зат есім
құжат	зат есім
куәлік	зат есім
кесте	зат есім
жағалау	зат есім
мұхит	зат есім
арал	зат есім
орталық	зат есім
ескерткіш	зат есім
мұражай	зат есім
мешіт	зат есім
кәдесый	зат есім
бейнекамера	зат есім
хабарландыру	зат есім/етістік
хабарлама	зат есім
байланыс	зат есім
жолақы	зат есім
жергілікті	сын есім
серуендеу	етістік
адасу	етістік
көмек сұрау	етістік
риза болу	етістік
жалға алу	етістік
сүңгу	етістік
орналасу	етістік
көшу	етістік

келісу	етістік
түсу	етістік
міну	етістік
араласу	етістік
әлдекім	есімдік
әлдебіреу	есімдік
арнайы	үстеу
босқа	үстеу
әрең	үстеу
жылдам	үстеу
басқаша	үстеу

12. Өнер

қойылым	зат есім
сахна	зат есім
әртіс	зат есім
көрермен	зат есім
кейіпкер	зат есім
рөл	зат есім
өнер	зат есім
тақпақ	зат есім
қиял	зат есім
дарын	зат есім
дәстүр	зат есім
өлең	зат есім
күй	зат есім
жүлде	зат есім
қазылар алқасы	зат есім
байқау/сайыс	зат есім
деңгей	зат есім
қоғам	зат есім
мәдениет	зат есім
болашақ	зат есім
дауыс	зат есім

пікір	зат есім
оқиға	зат есім
жаңалық	зат есім
жарнама	зат есім
айырмашылық	зат есім
ұқсастық	зат есім
ортақ	сын есім
тарихи	сын есім
көркем	сын есім
қоғамдық	сын есім
әлеуметтік	сын есім
мәдени	сын есім
әлемдік	сын есім
кәсіби	сын есім
жасанды	сын есім
табиғи	сын есім
күлкілі	сын есім
қорқынышты	сын есім
түсінікті	сын есім
сазгер	зат есім
ақын	зат есім
өнерлі	сын есім
атақты	сын есім
дарынды	сын есім
сену	етістік
сүю	етістік
даму	етістік
өшу/өшіру	етістік
шапалақтау	етістік
марапаттау	етістік
назар аудару	етістік
іске/жүзеге асыру	етістік
басы	көмекші сөз
соңы	көмекші сөз

КЛИШЕ СӨЗДЕР

Амандасу/хал-жағдай сұрау

Сәлем!
Сәлеметсіз бе?
Ассалаумағалейкүм!
Қайырлы таң!
Қайырлы күн!
Қайырлы кеш!
Қайырлы түн!
Қош келдіңіз!
Жоғары шық/ыңыз!

Танысу

Танысайық!
Танысып қой/ыңыз!
Танысқаным қуаныштымын!
Бұл - ... ханым.
Бұл - ...мырза.

Қоштасу

Сау бол/ыңыз!
Көріскенше!
Жолың/ыңыз болсын!
Ақ жол!
Сау-саламат бол/ыңыз!
Көріскенше күн жақсы!
Жолың/ыңыз болсын!

Қаратпа

Ханым!
Мырза!
Ағай!

Апай!
Айналайын!
Балам!
Қызым!
Бақытты бол, қызым!
Азамат бол, балам!
Жарайсың, балам!

Қонақ күту

Ас болсын!
Тамақ ал/ыңыз!
Дастарқанға жүр/іңіз!
Өте дәмді!
Ас/ыңыз дәмді болсын!
Үйге қонаққа кел/іңіз!
Түскі асқа жүр/іңіз!
Сіз – менің сыйлы қонағымсыз
Сізді шығарып салайын!
Жоғары шық/ыңыз!
Дәмді екен
Дастарқанға кел/іңіз!

Тілек айту/ құттықтау

Мереке құтты болсын!
Наурыз мейрамы құтты болсын!
Таудай бол!
Жарайсың!
Рақмет!
Бақытты бол/ыңыз!
Сізге/Саған бар жақсылықты тілеймін!
Сыйлығыңа рақмет!
Сәттілік тілеймін!

Нағыз азамат екенсің!

Бәрекелді!

Ұзақ өмір тілеймін!

Мерейтойыңызбен құттықтаймын/мыз!

Той тойға ұлассын!

Қызығушылық білдіру

Сағат неше?

Сұрауға бола ма?

Қанша тұрады?

Мынаған қара/ңызшы!

Сондай әдемі екен!

Денсаулық

Ауырма/ңыз!/?

Денің/із сау болсын!

Жүзге жет/іңіз!

Тезірек жазыл/ыңыз!

Жазылып кетіңіз!

Ем болсын!

Тәуір бол/ыңыз!

Денсаулығым жақсы, рақмет!

Өтініш айту/талап қою

Мұқият тыңда/ңыз!

Есте сақта/ңыз!

Күте тұр/ыңыз

Өтінемін

Ережені жаттап ал/ыңыз!

Дауыстап оқы/ңыз!

Мінекей, ал/ыңыз!

Қоқыс тастама/ңыз!

Айтып жібер/іңізші...

Сізден сұрайын деп едім...

Болды!

Токта!

Тыныш!

Кітапты аш/ыңыз

Кітапты жап/ыңыз

Өтінішім бар еді...

Байқа/ңыз!

Абай болыңыз/Абайлаңыз!

Кеңес берсеңіз...

Сабыр ет/іңіз!

Рұқсат сұрау/Тыйым салу

Кіруге бола ма?

Шығуға бола ма?

... алуға бола ма?

Кіруге болмайды!

Өтінемін

Таңғалу/тамсану

Өте қызық!

Керемет!

Тамаша!

Күн жылы екен!

Қандай әдемі!

Күн сондай тамаша!

Қандай керемет!

Қандай ғажап!

Өте жақсы!

Солай ма?!?

Мәссаған!

Қорқу, жақтырмау

Қорқынышты!

Сұмдық екен!

Рас па?

Мұнын/ыз дұрыс болмады!

Қолдау/құптау

Дұрыс айтасын/сыз!

Әрине, келісемін!

Ештеңе етпейді!

Оқасы жоқ!

Уайымдама/ңыз!

Кешірім сұраймын!

Ренжіме/ңіз!

Ризалық білдіру

Көмегіңізге рақмет!

Көп рақмет!

Алғысым шексіз!

Кешірім сұрау

Кешір/іңіз!

Кешірім сұраймын!

Келісу/келіспеу

Дұрыс айтасын/сыз!

Сізбен толықтай келісемін!

Иә, ...

Әрине, солай!

Жарайды!

Қарсы емеспін

Мен де солай ойлаймын

Қарсымын

Неге олай дейсің/сіз?

Мүмкін емес!

Келісемін/келіспеймін!

Иә, дұрыс!

Жоқ, дұрыс емес!

Қарсылығым жоқ

Қолдаймын!

Ұсыныс жасау/ қорытындылау

Солай жасайық!

Меніңше, ...

Қысқасы, ...

Мысалы ...

Шынымды айтсам, ...

Қорытындылай келе, ...

Қорыта айтсақ, ...

Бір жағынан...

Біріншіден/екіншіден/үшіншіден

Ақпарат алу

Кешіріңіз, қайталап айтыңызшы!

Қайталаңызшы!

Не дедіңіз?

Сенімдісіз бе?

Түсінбедім

Не айтқыңыз келді?

...айтып жібересіз бе?

... білгім келеді

Дұрыс түсіндім бе?

ФРАЗАЛЫҚ ТІРКЕСТЕР

Фраза	Түсінігі		
арқа сүйеу	сену	жолы болу	ойы іске асу
аузын ашу	таңғалу	кесірі тию	жамандық жасау
аяқ астынан	кенет	көз салу	ескеру
жолын кесу	қастандық жасау	көзге ілмеу	елемеу
жылы сөйлеу	қолдау	көзге түсу	елену
көз жұма қарау	елемеу	көзі ашық	білімді
қолы тимеу	бос болмау	көңіл айту	қолдау
оң көзбен қарау	келісу	көңіл сұрау	қамқорлық
от жағу	арандату	күн ұзақ	күні бойы
отқа май құю	шағыстыру	қара бет болу	ұялу
сөз беру	уәде	қарсы келу	келіспеу
сөз қайтару	ерегесу	қас пен көздің арасы	тез
су жүрек	қорқақ	қиындық көру	қиналу
су тегін	арзан	қол беру/қол алу	амандасу
тас жүрек	қатал	қоян жүрек	қорқақ
таяқ жеу	жәбірлену	қызыл тіл	шешен
тіл алу	тыңдау	маңдай тер	еңбек
тілін тістеу	үндемей қалу	сәлемі түзу	дұрыс қарым-қатынас
айдай аузы, күндей көзі бар	әдемі	сәті түсу	дәл уақыт
екі кештің арасы	кешкі уақыт	сөз салу	ұсыныс жасау
екі көзі төрт болу	қорқу, абдырау	тіл табысу	жақсы қарым-қатынас
екі қолға бір күрек	жұмыс табу	төбесі көкке жету	қатты қуану
жоқ қылу	құрту		

РЕЗЕРВ СӨЗДЕР

абонемент	анимация	афиша	бокс
абонент	аннотация	бактерия	бомба
аванс	ансамбль	баланс	бордюр
авиация	антенна	балерина	браузер
автобус	антибиотик	балет	брифинг
автомат	антивирус	балкон	брокер
автор	антоним	бальзам	бронь
автосалон	антропология	бамбук	буклет
автосервис	аншлаг	банан	букмекер
академик	апелляция	банк	бургер
академия	апельсин	банкнот	бутерброд
аккредитация	аппарат	банкомат	буфер
аккумулятор	аппаратура	банкрот	бухгалтер
акробат	апробация	бар	бюджет
аксессуар	арена	бариста	вагон
аксиома	археология	бармен	ваза
акт	аспирин	баскетбол	вакуум
актив	ассистент	бассейн	вальс
акула	ассоциация	батарея	валюта
акцент	астрология	батут	ватт
акционер	астрономия	бензин	ваучер
акция	атлетика	бизнес	вахта
аллергия	атмосфера	билет	вектор
амбулатория	атом	бильярд	велосипед
амфитеатр	атрибут	биология	вирус
ананас	аудит	биосфера	виски
анатомия	аудитория	биржа	вокал
анекдот	аукцион	блок	волейбол

вольт	гуманизм	диск	интерфейс
газ	гуманитарлық	дискотека	инфаркт
газет	декан	диспетчер	инфекция
газон	деканат	дисплей	инфрақұрылым
галерея	декларация	диссертация	ипподром
галстук	декрет	донер	йод
гамак	дельфин	донор	кабина
гамбургер	демография	драма	кабинет
гантель	демократия	драматург	кадр
гараж	дерматолог	дрон	какао
гардероб	детектив	дубляж	кактус
гарнир	дефектолог	жалюзи	калория
гастроль	дециметр	журнал	калькулятор
гектар	джаз	журналист	камера
ген	джунгли	зал	кандидат
география	дзюдо	идеология	капитал
геология	диагноз	идея	капитан
гигиена	диалект	идиома	капот
гимнастика	диалог	иллюминатор	капрон
гипс	диаметр	имидж	капсула
гитара	диаспора	иммигрант	карамель
гlossарий	дидактика	иммунитет	карантин
гольф	дизайн	импульс	караоке
горилла	диктант	индекс	каратэ
гормон	диктор	инженер	кардиолог
градус	диктофон	инкассатор	карта
грамм	динамика	институт	картинг
грант	диплом	инсулин	карточка
грейпфрут	дипломат	инсульт	каска
грим	директор	интеграция	касса

каталог	комендант	кроссовки	матч
категория	комиссия	круасан	махито
катер	комитет	куб	мегабайт
кафе	компания	курс	медаль
кафедра	композитор	лак	медицина
кафель	компот	лексика	мессенджер
кашемир	компьютер	лимит	металл
квадрат	конверт	лимон	метис
квартет	кондитер	лимонад	метр
квас	конспект	лингвистика	метро
квота	конституция	линза	механизм
керосин	конструктор	линолеум	микроб
киви	консул	лирика	миллиграмм
килограмм	контакт	литр	миллиметр
кино	контейнер	лицензия	миллион
киностудия	контингент	логика	минерал
кинотеатр	конференция	логопед	минимализм
кириешки	концерт	логотип	министр
классика	коньки	локация	минут
климат	коньяк	ломбард	миссия
клип	корпорация	лосьон	миф
клише	корпус	лоторея	модель
клуб	корректор	магистратура	модем
код	косметика	магнит	модератор
колготки	котлет	магнитофон	молекула
колледж	коттедж	макарон	монитор
колорит	кофе	манго	монография
комбайн	кофеин	мандарин	монтаж
комбинат	кран	марка	мораль
комедия	кресло	маркер	морж

морс	паркет	проректор	сарафан
мотор	парламент	профессор	сатира
музыка	паровоз	психиатр	сейф
музыкант	партер	психолог	секунд
мультфильм	партия	психология	семинар
нотариус	пианино	публицистика	сервер
ноутбук	пиджак	пункт	сессия
олимпиада	пингвин	пьеса	сигнал
омоним	пирамида	радиация	сим карта
онлайн	плакат	радио	символ
опера	планшет	ребус	синоним
оператор	платформа	редактор	синтетика
операция	плацкарт	режиссер	спам
оппозиция	плащ	рейс	спорт
оппонент	пломба	рейтинг	спортзал
оптика	позиция	рекорд	стадион
оптимизм	полиция/полицей	ректор	степлер
оркестр	портрет	рельс	стилист
орфография	пост	рентген	стиль
орфоэпия	постамат	репертуар	стратегия
офицер	поэзия	ресурс	студент
офлайн	поэма	реферат	студия
палата	практика	реформа	супермаркет
пальма	президент	рецепт	такси
панда	премьера	ринг	татуаж
папка	пресс-конференция	роман	театр
паразит	прогресс	романтика	телескоп
параллель	продюсер	ромб	телестудия
параметр	проза	салат	телефон
парик	прокурор	сантиметр	температура

теннис	университет	футболка	щетка
теория	фабрика	хайп	эвакуация
терапия	фаза	хакер	эволюция
термин	файл	халат	экипаж
терминал	факс	химия	экология
термометр	факультатив	хирург	экономика
терраса	факультет	хобби	экран
территория	фармацевт	хоккей	экспедиция
терроризм	ферма	холл	экспонат
техника	фестиваль	хор	экспорт
технология	физика	хот-дог	электр
тираж	филармония	хронология	элемент
титр	филиал	целлофан	эмоция
титул	филология	цемент	энергия
ток-шоу	философия	цензура	энциклопедия
том	фильм	центнер	эпизод
томография	фильтр	цех	эпос
торт	финал	цикл	эскалатор
тонна	фирма	цирк	эстафета
тонус	фитнес	цитрус	эталон
травматолог	флюорография	цунами	этнос
трагедия	фобия	чек	ядро
трамвай	фокус	чемпион	
транскрипция	фон	чемпионат	
трансфер	форма	шаурма	
трек	форум	шахмат	
троллейбус	фотоаппарат	шахта	
турнир	фотостудия	шимпанзе	
ультра	фуд-корд	шифр	
универсиада	футбол	шлагбаум	

ГРАММАТИКАЛЫҚ МИНИМУМ

№	Тақырып	Білім мазмұны	Мысал
Фонетика			
1	Әріп және дыбыс ұғымы	Қазақ тілінің әліпбиі Әріп және дыбыс айырмашылығы	ана (3 әріп, 3 дыбыс) әпке (4 әріп, 4 дыбыс) аю (2 әріп, 3 дыбыс)
2	Буын. Буын үндестігі	Сингармонизм заңдылығы Дауысты және дауыссыз дыбыстар үндестігі	балалар үйлер адамдар елдер ағаштар есіктер
2.1		Сингармонизм заңдылығына бағынбайтын қосымшалар: -кер/-гер; -паз; -хана; Көмектес септігінің жалғаулары: -мен/-бен/-пен; -нікі/-дікі/-тікі; <i>Ескерту: басқа тілден енген сөздер сингармонизм заңына бағынбайды</i>	ардагер өнерпаз дәріхана қаламмен баланікі қыздікі
3	Дауысты және дауыссыз дыбыстар	Орфоэпиялық норма	ала кел (алагел) ішсін (ішшін) отбасы (отпасы) ақ лақ (ағлақ) көкөніс (көгөніс) сембі (сембі)
Лексика			
4	Сөз. Синоним, антоним, омоним сөздер	Жақын мәнді қарсы мәнді жазылуы бірдей, мағынасы әртүрлі сөздер	әдемі – сұлу адам – кісі жас – қарт алма, ара, тартпа, бет

Сөз таптары			
5	Зат есімнің көптелуі	Көптік жалғаулары: -лар/-лер/-дар/-дер/ -тар/-тер;	Үстелде ыдыстар тұр. Аулада көліктер көп пе? Балалар сабақта отыр. Мына дәптерлер кімдікі? Қағаздар қайда?
5.1		Жұрнақтар: -хана; -шы/-ші;	ас – асхана ән – әнші сату – сатушы оқу – оқушы
5.2		Жұрнақтар: -гер/-кер;	Менің әкем – заңгер. Мен дәрігерге бардым.
5.3		Қазақ тілінде зат есімнің нақты саны көрсетілгенде көптік жалғау жалғанбайды	Аулада бес көлік тұр. Айнұрдың үш әдемі қуыршағы бар.
5.4		Көптік мәнді есімдерге көптік жалғауы жалғанбайды	Су, сүт, сорпа, ұн, қант, күріш, тұз, құм
6	Зат есімнің тәуелденуі	Тәуелдік жалғаулары: I -ым/-ім/-м; -ымыз/-іміз/-мыз/-міз; II -ың/-ің/-ң; -ыңыз/-іңіз/-ңыз/-ңіз; III -сы/-сі/-ы/-і;	Менің атам бар. Біздің әжеміз 80 жаста. Сенің досың бар ма? Сіздің атыңыз кім? Оның әкесі – заңгер.
6.1		Тәуелдік мағына беретін қосымшалар: -ікі/-дікі/-мікі;	Менің кітабым/ кітап менікі Бұл қалам сенікі ме? Мына сөмке Асандікі емес.
7	Жіктік жалғау	Жіктік жалғаулары: I -мын/-мін/-бын/ -бін/-пын/-пін; -мыз/-міз/-быз/-біз/ -пыз/-піз; II -сын/-сін/-сыңдар/ -сіндер; -сыз/-сіз/-сыздар/ -сіздер; III - - -	Мен оқушымын. Біз ақылдымыз. Сен баласың. Сендер барасыңдар. Сіз мұғалімсіз. Сіздер үлкенсіздер. Ол – студент. Олар жастар.

8	Септік жалғау	Зат есім, сан есім, есімдіктердің септелуі	Мектепке барасың ба? Сағат төрттен 5 минут кетті. Менде қуыршақ бар.
8.1	Атау септік	Қимылдың иесі Кім? Не? Кімдер? Нелер?	Айгүл сыйлық берді. Үстелде гүл тұр. Балалар аулада жүр. Бақшада ағаштар өсіп тұр.
8.2	Ілік септік	Меншік иесі Кімнің? Ненің? Жалғаулары: -ның/-нің/ -дың/-дің/ -тың/-тің;	Анамның көйлегі Үйдің шатыры Ағаштың жапырағы
8.3		Заттың бөлшегі	Есіктің тұтқасы Орындықтың аяғы Кітаптың беті
8.4		Жалқы есім мен жалпы есім қатар келсе, жалқы есімге ілік септік жалғанбайды	Абай көшесі Абылайхан университеті Алматы қаласы
8.5	Барыс септік	Іс-әрекеттің объектіге бағыты; уақыт айтқанда қолдану Кімге? Неге? Қайда? Жалғаулары: -ға/-ге/-қа/-ке; -а/-е/-на/-не;	Мұғалімге айт. Сағат беске он минут қалды. Жұмысқа барамын. Марат үйіне қайтты.
8.6		Салыстыру құрылымы	Мен анама қарағанда ұзынмын.
8.7		Дейін, қарай шылауларымен бірге	Оқушылар күзге дейін демалады. Маржан үйге қарай кетті.
8.8		Іс-әрекеттің мезгіл-мөлшері	Астанаға бір аптаға барамын.
8.9	Табыс септік	Іс-әрекеттің тура объектісі Кімді? Нені? Жалғаулары: -ны/-ні/ -ды/-ді/-ты/-ті; -н (ІІІ жақ)	Мен бүгін Айгүлді көрген жоқпын. Теледидарды қос. Мына кітапты оқыңыз. Ол баласын шақырды.

8.10		Нақтылықты көрсетпеген жағдайда табыс септік жалғанбайды	Болат дүкеннен мына <i>кітапты</i> сатып алды/ Болат дүкеннен <i>кітап</i> сатып алды.
8.11	Жатыс септік	Іс-әрекеттің орны/мекені; іс-әрекеттің мезгілі; адамның жасы; Кімде? Неде? Қайда? Жалғаулары: -да/-де/ -та/-те; -нда/-нде;	Үйде анам бар. Жазда демаламыз. Арман он екі жаста. Менде көп ойыншық бар. Астана қаласында тұрамын.
8.12	Шығыс септік	Іс-әрекеттің басталған/шыққан орны; уақыт білдіруде қолдану; заттың неден жасалғаны; салыстырмалы мағына; Кімнен? Неден? Қайдан? Жалғаулары: -дан/-ден/-тан/-тен/ -нан/-нен;	Мен үйден шықтым. Сағат оннан бес минут кетті. Үстел ағаштан жасалады. Маржан Сәуледен ұзын. Анамнан ақша алдым.
8.13	Көмектес септік	Іс-әрекет құралы; іс-әрекеттің ортақ субъектісі/ бірлескен әрекет; көлікпен жүру; Кіммен? Немен? Жалғаулары: -мен/-бен/-пен;	Қайшымен қағаз қидық. Мен досыммен киноға бардым. Автобустпен келдіңіз бе? Айдар доппен ойнады.
9	Жалпы және жалқы есімдер	Адам аты, тегі, жер-су аттары, газет, мекеме атаулары	Мен Теміртаудан келдім. Бауыржан қашан оянды? Студенттер Абай театрына барды.
Сын есім			
10	Сын есімнің мағыналық түрі	Сапалық сын есімдер Қатыстық сын есімнің жұрнақтары: -лы/-лі/-ды/-ді/-ты/-ті;	Бұл – қызыл алма. Менің балам ақылды. Оның анасы мейірімді.

10.1	Сын есімнің шырайлары	Жұрнақтар: -лау/-леу/ -дау/-деу/ -тау/-теу;	Бұрыш ашылау екен. Мына алма қызылдау. Жол ұзақтау болды.
10.2		-ырақ/-ірек; -рақ/-рек;	Мына көйлек басқа көйлекке қарағанда қысқарақ. Менің сөмкем сенікінен жеңілірек.
10.3		Асырмалы шырай өте, ең;	Арман – өте білімді оқушы. Гималай – ең биік тау.
10.4		Күшейтпелі шырай	Қып-қызыл жап-жасыл жап-жаңа Ескерту: аппақ, көкпеңбек
Сан есім			
11	Есептік сан есім	Дара сан есім күрделі сан есім	Сабақ сегізде басталады. Алаңда екі бала ойнап жүр. Мен он бір қарындаш алдым. Дәрісханада он бес студент отыр.
11.1	Реттік сан есім	Реттік сан есімнің жасалуы: -ыншы/ -інші/-ншы/-нші;	Алтыншы қатарға отыр. Бірінші ойыншықты ал.
11.2	Жинақтық сан есім	Жұрнақтар: -ау/-еу; Жіктелу, септелу формалары	Біз жетеуміз. Үшеуінің кітаптары ұқсас екен. Мұғалім екеуінен үй жұмысын сұрады.
11.3	Топтау сан есім	Жұрнақтар: -дан/-ден/-тан/-тен/ -нан/-нен;	Екі-екіден отырыңдар. Алманы төрт-төрттен бөлейік.
11.4	Болжалдық сан есім	бір-екі, екі-үш, үш-төрт, төрт-бес, бес-алты, алты-жеті, жеті-сегіз;	Бөлмеде бір-екі үстел тұр. Аулада бес-алты бала ойнап жүр. Сенде үш-төрт парақ бар ма?

Есімдік			
12	Жіктеу есімдіктері	Жіктеу есімдіктерінің септелуі	Саған сыйлық беремін. Кітапты сенен аламыз. Бізде көлік бар. Олармен кеше сөйлестік.
12.1	Сілтеу есімдіктері	Алыс пен жақынды нұсқау: анау (ана); мынау (мына); бұл/ол/осы	Анау менің мектебім. Ана баланың аты кім? Мынау – балабақша. Мына сөмке кімдікі? Бұл – өте әдемі гүл. Ол кісі жұмыста жоқ. Осы тапсырманы орында.
12.2		Әне; міне; сол;	Әне, қонақтар келді. Міне, билетіңізді алыңыз. Маған сол кітап керек.
12.3	Сұрау есімдіктері	Кім? Кімдер? Не? Нелер? Қайда? Қашан? Қандай? Неге? Неше?	Бөлмеде кім бар? Дүкеннен не алдың? Бүгін қайда барасыз? Атам қашан келеді? Саған қандай кітап ұнайды? Гүлназ сабаққа неге келмеді? Сен неше жастасың?
12.4	Жалпылауыш есімдіктер	Барлық, бәрі;	Барлық бала сабақта отыр. Бәрі сізді сұрады.
12.5	Өздік есімдігі	Өздік есімдігінің түрленуі	Өзің біл. Сабақты өзім оқимын.
12.6		Өздік есімдігінің тәуелденуі Мен(ін) өзім Сен(ін) өзің Сіз(дің) өзіңіз Ол (оның) өзі Көпше түрі	Дүкенге мен өзім барамын. Үйге сен өзің қайт. Сіз өзіңіз айтыңыз. Ол өзі біледі. Үй тапсырмасын сендер өздерің орындайсыңдар.
12.7	Болымсыздық есімдігі	Ешкім, ештеңе;	Ештеңе таппадым. Сабаққа ешкім келмеді.
12.8		Ешқашан;	Мен ешқашан піл көрген жоқпын.

12.9	Белгісіздік есімдігі	Бір, біреу, бірдеңе;	Үйге бір адам келді. Асанның қолында бірдеңе бар. Біреу есік қақты.
12.10		Кейбір, кейбіреу, біреулер; бірнеше; әрқашан;	Кейбір студенттер сабаққа кешікті. Менің бірнеше сұрағым бар. Атам әрқашан ерте тұрады.
Үстеу			
13	Үстеудің мағыналық топтары: Мезгіл үстеу	Бүгін, кеше, ертең, таңертең, түсте, кешке, қазір, күнде, ерте, кеш, өткен аптада/айда/жылда, әдетте;	Бүгін жаңбыр жауып тұр. Кеше мен концертке бардым. Ертең Сәуле жұмысқа барады. Сіздер күнде жаттығу жасайсыздар ма? Өткен аптада Мұрат ауылға барды. Әдетте біз таңғы асты бірге ішеміз.
13.1		Бүрсігүні, биыл, былтыр, алдыңғүні, бұрын, түнде, күндіз, кейде, үнемі;	Бүрсігүні той болады. Биыл Алма бірінші сыныпқа барады. Былыр біз Түркияда демалдық. Түнде суық болды. Анам үнемі бәліш пісіреді.
13.2	Мекен үстеу	Жоғары, төмен, алға, артқа;	Жеделсаты жоғары көтерілді. Абай көшесімен төмен жүресің. Алға жүр. Көлік артқа жүрді.
13.3	Мөлшер үстеу	Аз, көп, біраз, онша;	Оның ақшасы көп. Бүгін аз ұйықтадым. Қонаев көшесі біраз уақыт жабық болады. Ол қазақша жақсы білмейді.

13.4	Сын-қимыл үстеу	Өзер/әрең, тез, ақырын, қатты, ерекше;	Таңертең әрең ояндым. Көлік тез келді. Әжем баяу сөйлейді. Музыканың даусын ақырын қой. Көлік қатты жүреді екен. Мен анамды қатты жақсы көремін! Бүгін ерекше күн!
13.5		Ауызша, әрең, жылдам, аздап, басқа/ша, осылай, еркін, жалғыз;	Балалар жылдам келсін. Бүгін күн аздап салқын. Бөлмеде мен жалғыз отырмын.
13.6	Мақсат үстеу	Әдейі;	Қолшатырды әдейі алдым.
		Арнайы;	Әсем тойға арнайы Астанада келді.
13.7	Себеп-салдар	Жай;	Жай сөйле.
13.8		Босқа;	Саябаққа босқа барыппын.
Етістік			
14	Етістік	Дара етістік	Сара гүл терді.
		күрделі етістік	Арман балық аулап отыр.
14.1	Тұйық етістік	Етістіктің инфинитив тұлғасы -у жұрнағы арқылы жасалады	Далаға серуендеуге шықтық. Мектепте жақсы оқу керек.
14.2	Болымсыздық мағына	-ма/-ме/-ба/-бе/-па/ -пе; емес;	Бүгін мектепке бармадым. Бұл балмұздақ емес.
14.3	Жедел өткен шак	Жұрнақтар: -ды/-ді/-ты/-ті;	Мен келдім. Сен ән айттың. Ол кеше қаладан келді.
14.4		Көсемше жұрнақтары: -ып/-іп/-п;	Таңертең тұрып, жуынып, киініп, тамақ ішіп, сабаққа келдім.
14.5	Бұрынғы өткен шак	Есімше жұрнақтары: -ған/-ген/-қан/-кен;	Мен Алматыға барғанмын. Ол бұл фильмді көрмеген.
14.6		Есімшенің -ған/-ген/-қан/-кен тұлғасы есімдер қызметін атқарады	Оқыған кітаптарыңды айтшы. Ән айтқан қыз өте сүйкімді екен.

14.7	Ауыспалы өткен шак	Жұрнақтар: -атын/ -етін/-йтын/-йтін;	Астанада бұрын биік ғимараттар аз болатын. Самат мектепте сабақты жақсы оқитын.
14.8		Есімшенің -атын/ -етін/-итын/-итін тұлғасы есімдер қызметін атқарады	Жазда оқитын кітаптар тізімі бар ма? Астанадан келетін пойыз кешікті.
14.9	Ауыспалы осы шак	Іс-әрекеттің дағдылы түрде қайталануы Жұрнақтары: -а/-е/-й;	Мен домбыра ойнаймын. Назым банкте жұмыс істейді. Мұрат сурет салмайды.
14.10	Нақ осы шак	Дара түрі: қалып етістіктер (отыр, тұр, жүр, жатыр) Күрделі түрі: -ып/-іп/-п + отыр, тұр, жүр, жатыр;	Біз кітапханада отырмыз. Марат кезекте тұр. Жаңбыр жауып тұр. Інім кітап оқып отыр.
14.11		-а/-е + жатыр құрылымы бару, келу етістіктерімен ғана қолданылады	Сәуле мектепке бара жатыр. Ол ауылға келе жатыр ма?
14.12	Келер шак	Іс-әрекеттің болашақта орындалуы Жұрнақтары: -а/-е/-й;	Мен ертең келемін. Айнұр келесі жылы жаңа мектепте оқиды.
15	Етістіктің бұйрық райы	I -айын/-ейін/-йын/ -йін; -айық/-ейік/-йық/ -йік; II -ыңыз/-іңіз/-ңыз/ -ңіз; III -сын/-сін;	Дүкенге мен барайын. Сағат екіде келейік. Кітапты алыңыз. Тақтаға жазыңыз. Ол сабаққа барсын.
15.1	Етістіктің қалау райы	Жұрнақтар: -ғы/-гі/ -қы/-кі + келу;	Алма жегім келеді. Сенің тауға шыққың келе ме?
15.2	Етістіктің шартты райы	Жұрнақтар: -са/-се;	Ертең күн жылы болса, тауға шығамыз.
16	Ырықсыз етіс	Жұрнақтар: -ыл/-іл/-л/-ын/-ін/-н;	Тақтада мысалдар жазылып тұр. Бөлме жиналып тұр.

Шылау			
17	Септеулік	үшін, туралы, дейін, кейін, соң, бері, бұрын, бірге, сайын, арқылы, сияқты;	Мерекеге сен үшін келдім. Кино не туралы? Мектепке дейін автобуспен бардым. Сабақтан кейін Марат үйге қайтты. Киноға досыңмен бірге барасың ба? Болат апта сайын ата- әжесіне барады.
17.1		шейін, қарай, гөрі;	Беске шейін жұмыста боламын. Шәкәрім көшесімен төмен қарай жүр. Бүгін күн кешегіден гөрі жылы.
17.2	Ыңғайластық	мен, бен, пен;	Анасы мен баласы саябақта серуендеп жүр.
17.3	Қарсылықты	бірақ;	Бүгін күн бұлтты, бірақ жаңбыр жаумады.
17.4		алайда;	Үй тапсырмасы қиын, алайда мен орындауым қажет.
17.5	Талғаулықты	немесе;	Демалыста біз тауға шығамыз немесе теңізге барамыз.
17.6		біресе;	Біресе жаңбыр жауды, біресе күн шықты.
17.7	Кезектес	кейде;	Сен кейде жұмысқа кешігесің бе? Мен кейде кеш тұрамын.
17.8	Себеп-салдар	өйткені, себебі, сондықтан;	Балалар далаға шықпады, өйткені күн суық. Мен тапсырманы орындамадым, себебі қиын. Күн аяз, сондықтан оқушылар сабаққа бармады.
17.9		сол себепті;	Бүгін күн аяз, сол себепті сабақ болмады.

17. 10	Сұраулық	ма, ме, ба, бе, па, пе, ше;	Бұл сіздің сөмкеңіз бе? Мынау ше? Осында қаласың ба? Сіздің атыңыз Әсел ме? Бүгін күн жылы ма?
17. 11	Шектік (тежеу)	ғана, қана;	Менің бір ғана сұрағым бар. Тек қана қыздар жиналды.
Модаль сөздер			
18	Модаль сөздер	Иә, жоқ, бар сөздерінің қолданылуы	Біздің үйде мысық жоқ.
Синтаксис			
19	Сөйлем. Сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі	Жай сөйлем құрылысы	Арман тұрады. Арман қалада тұрады. Арман Астана қаласында тұрады. Арман ата-анасымен Астана қаласында тұрады.
20	Сөйлем түрлері	Хабарлы; лепті; бұйрықты; сұраулы сөйлемдер шылауы: ма, ме, ба, бе, па, пе, ше;	Құстар жылы жаққа ұшады. Бүгін күн тамаша! Балам, бері кел! Сен мектепке келдің бе? Ал сен ше?
21	Құрмалас сөйлем	Ыңғайлас мәндегі құрмалас сөйлем шылауы: және;	Мен гүлге су құйдым және анама көмектестім.

**ҚАЗАҚ ТІЛІНІҢ
ЛЕКСИКА-ГРАММАТИКАЛЫҚ МИНИМУМЫ
БАЗАЛЫҚ ДЕҢГЕЙ (А2)**

Авторлар: А.Қ. Балабеков, Н.Ж. Дәулеткереева, Л.М. Демесінова,
Ж.М. Искакова, А.М. Қалиева, Г.А. Мұсаева, Ж.Сүйінжанова

Сарапшылар: Н.Ж. Бекеева, Ғ.Қ. Резуанова

Пішімі 60x84_{1/8} Офсеттік басылым.

Шартты баспа табағы 7.44

Таралымы 1000 дана.

Қазақ ТІЛІНІҢ

ЛЕКСИКА-
ГРАММАТИКАЛЫҚ
МИНИМУМЫ

A2

БАЗАЛЫҚ ДЕҢГЕЙ

